

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 717/2020*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτιρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 25^η Ιουνίου 2020, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός.

Μέλη: Καλλιόπη Μπενετάτου (Αντιπρόεδρος),

Παναγιώτης Φώτης,

Ιωάννης Στεφάτος,

Μαρία Ιωάννα Ράντου (Εισηγήτρια)

Μαρία Ιωαννίδου,

Σωτήριος Καρκαλάκος και

Μιχαήλ Πολέμης, λόγω κωλύματος του

τακτικού Μέλους Ιωάννη Πετρόγλου.

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα.

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της υπ' αριθ. πρωτ. 8266/23.10.2013 καταγγελίας της ομόρρυθμης εταιρείας με την επωνυμία «Β. ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ – Θ. ΜΑΡΙΝΗΣ Ο.Ε.» κατά δεκατριών (13) εταιρειών με τις επωνυμίες: 1) «ΧΡΗΣΤΟΣ Π. ΚΑΡΥΔΗΣ», 2) «ΣΙΑΦΑΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», 3) «Σ. ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ», 4) «Σ. Δ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ», 5) «ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ», 6) «ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ», 7) «ΚΑΠΝΟΣ», 8) «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΕΞΙΟΥ ΑΕ», 9) «Μ. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ», 10) «ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΡΗΓΑ ΓΕΩΡΓ. ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.», 11) «ΑΦΕΣ ΠΑΠΟΥΛΗ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.», 12) «ΗΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘ. ΘΕΟΦ. ΣΑΜΑΡΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.Ε.» και 13) «ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.», με αίτημα λήψης ασφαλιστικών μέτρων, για παράβαση του άρθρου 1 του ν.

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε 2 εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και (2) Έκδοση για τα μέρη. Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54 Β'/16.1.2013).

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

3959/2011 περί «Προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», όπως ισχύει, καθώς και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πριν την έναρξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της συζητήσεως την Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια την Ευαγγελία Ρουμπή.

Στη συνεδρίαση οι νομίμως κλητευθείσες εταιρίες παραστάθηκαν ως εξής: 1) η εταιρεία «ΧΡΗΣΤΟΣ Π. ΚΑΡΥΔΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ», με το νόμιμο εκπρόσωπό της [...] 2) οι εταιρίες α) «ΣΙΑΦΑΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», β) «Σ. ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», γ) «Σ. Δ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΑΝΟΜΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», δ) «ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΔΙΑΝΟΜΕΣ», ε) Μ. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ», στ) «ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΡΗΓΑ ΓΕΩΡΓ. ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.», και ζ) «ΚΑΠΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ» διά των πληρεξουσίων δικηγόρων Νίκου Αγαπηνού και Τέλλου Αγαπηνού· 3) η εταιρεία «ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.» διά της πληρεξουσίας δικηγόρου Βασιλικής Ζαμπέλη· 4) η εταιρεία «ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» διά της πληρεξουσίας δικηγόρου Βιργινίας Ξανθοπούλου· και 5) η εταιρεία «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΕΞΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΠΝΟΒΪΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», με τον νόμιμο εκπρόσωπό της, [...].

Η καταγγέλλουσα εταιρεία με την επωνυμία «Β. ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ – Θ. ΜΑΡΙΝΗΣ Ο.Ε.» κατά τον χρόνο της συνεδρίασης είχε λυθεί και εκκαθαρισθεί, και είχε διαγραφεί από το Γ.Ε.Μ.Η. Προ της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος της ΕΑ ενημέρωσε με επιστολή την [...], πρώην ομόρρυθμη εταίρο της καταγγέλλουσας, για την ημερομηνία συνεδρίασης και τις δικονομικές της δυνατότητες σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Στην αρχή της συνεδρίασης ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στην αρμόδια Εισηγήτρια Μαρία Ιωάννα Ράντου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. 631/28.1.2020 γραπτή εισήγησή της, και λαμβάνοντας υπόψη όσα αναφέρονται αναλυτικά στην εισήγηση, πρότεινε την απόρριψη της υπ' αριθ. πρωτ. 8266/23.10.2013 καταγγελίας της εταιρείας με την επωνυμία «Β. ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ – Θ. ΜΑΡΙΝΗΣ Ο.Ε.» ως αβάσιμης στο σύνολό της.

Κατόπιν, το λόγο έλαβαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των εταιριών και οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους, οι οποίοι τοποθετήθηκαν επί της προαναφερόμενης εισήγησης, ανέπτυξαν

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

τις απόψεις τους, έδωσαν διευκρινίσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής.

Με την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι ζήτησαν και ο Πρόεδρος της Επιτροπής χορήγησε προθεσμία πέντε (5) εργάσιμων ημερών μετά την παραλαβή των πρακτικών από τα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να υποβάλουν το συμπληρωματικό υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή συνήλθε σε διάσκεψη την 31^η Αυγούστου 2020, ημέρα Δευτέρα και ώρα 13:00 π.μ., στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου των Γραφείων της, με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας Μαρίας Ιωάννας Ράντου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την Εισήγηση, τις απόψεις που διατύπωσαν προφορικώς τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και με τα υπομνήματά τα οποία υπέβαλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ.....	
II. ΤΑ ΜΕΡΗ	
II.1 ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΣΑ – Β. ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ – Θ. ΜΑΡΙΝΗΣ Ο.Ε.....	
II.2 ΟΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	
III. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ	
IV. Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΓΔΑ.....	
IV.1 Τα ευρήματα του ελέγχου.....	
IV.2 Οι απαντήσεις των καταγγελλόμενων στα ερωτηματολόγια.....	
IV.3 Συμπεράσματα.....	
V. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ	
VI. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ	

I ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ

1. Με την υπ' αριθ. πρωτ. 8266/23.10.2013 καταγγελία, η εταιρεία με την επωνυμία «B. ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ – Θ. ΜΑΡΙΝΗΣ Ο.Ε.» (εφεξής **ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ** ή **καταγγέλλουσα**) αιτείται τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων επικαλούμενη παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής **ΣΛΕΕ**). Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής **ΓΔΑ**), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, εξέτασε την υπόθεση αυτή ως καταγγελία για παράβαση των παραπάνω άρθρων.
2. Σύμφωνα με την καταγγελία, το έτος 2013, τέσσερις από τις εταιρείες παραγωγής ή/και εισαγωγής καπνικών προϊόντων (άλλως, καπνοβιομηχανίες) που δραστηριοποιούνταν στην Ελλάδα, και συγκεκριμένα οι εταιρείες: «ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ» (εφεξής **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**), «ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΤΟΜΠΙΑΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Ε. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ» (εφεξής **ΙΜΠΕΡΙΑΛ**), «BRITISH AMERICAN TOBACCO ΕΛΛΑΣ Α.Ε.» (εφεξής **BAT**) και «ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε.» (εφεξής **ΚΑΡΕΛΙΑ**), κατήγγειλαν τις συμβάσεις συνεργασίας με τις εταιρείες του έως τότε δικτύου διανομής τους. Στη συνέχεια, επέλεξαν από κοινού, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, να διακινούν τα προϊόντα τους μόνο μέσω των καταγγελλόμενων εταιρειών (ήτοι των εταιρειών: 1) «ΧΡΗΣΤΟΣ Π. ΚΑΡΥΔΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ» (εφεξής **ΚΑΡΥΔΗΣ**), 2) «ΣΙΑΦΑΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ» (εφεξής **ΣΙΑΦΑΚΑΣ**), 3) «Σ. ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής **ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ**), 4) «Σ. Δ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΑΝΟΜΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής **ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ**), 5) «ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΔΙΑΝΟΜΕΣ» (εφεξής **ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ**), 6) «ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής **ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ**), 7) «ΚΑΠΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ» (εφεξής **ΚΑΠΝΟΣ**), 8) «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΛΕΞΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ» (εφεξής **ΑΛΕΞΙΟΥ**), 9) «Μ. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ» (εφεξής **ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ**), 10) «ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΡΗΓΑ ΓΕΩΡΓ. ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.» (εφεξής **ΡΗΓΑΣ**), 11) «ΑΦΕΣ ΠΑΠΟΥΛΗ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.» (εφεξής **ΠΑΠΟΥΛΗ**), 12) «ΗΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘ. ΘΕΟΦ. ΣΑΜΑΡΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.Ε.» (εφεξής **ΣΑΜΑΡΗΣ**) και 13) «ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.» (εφεξής **ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ**).
3. Η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ προέβαλε στην καταγγελία της ότι οι ανωτέρω αναφερόμενες στην παρ. 2 καταγγελλόμενες εταιρείες διανομής βιομηχανοποιημένων προϊόντων καπνού ενεπλάκησαν σε άτυπη συμφωνία/εναρμονισμένη πρακτική τόσο μεταξύ τους, όσο και με τις ως άνω

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

τέσσερις καπνοβιομηχανίες, με αντικείμενο α) τη δημιουργία αποκλειστικών γεωγραφικών περιοχών, σε καθμία από τις οποίες κάθε διανομέας είχε αποκλειστική αρμοδιότητα· και β) την επιβολή ομοιόμορφων και ιδιαίτερα δυσμενών όρων συναλλαγής προς τους πελάτες τους (ήτοι τις εταιρείες λιανικής πώλησης) «ουσιαστικά δημιουργώντας συνθήκες μονοπωλίου για κάθε μία από τις περιοχές της Αττικής και εκμηδενίζοντας την πιθανότητα δημιουργίας οποιουδήποτε είδους ανταγωνισμού».

4. Με την καταγγελία της, η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ αιτήθηκε τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων από την ΕΑ, κατά το άρθρο 25 παρ. 5 του ν. 3959/2011, και συγκεκριμένα ζήτησε να υποχρεωθούν οι καταγγελλόμενες να πωλούν στην ίδια τα προϊόντα καπνού που εμπορεύονται με επαρκές περιθώριο κέρδους για αυτήν (ποσοστού 1,5%) ώστε να είναι σε θέση να καλύπτει τα λειτουργικά της έξοδα και τις δαπάνες μισθοδοσίας και, συνακόλουθα, να συνεχίσει τη δραστηριότητά της προς όφελος του τελικού καταναλωτή και της εθνικής οικονομίας.
5. Επισημαίνεται, για λόγους πληρότητας του ιστορικού, ότι για τις ως άνω ενέργειες των τεσσάρων εταιρειών παραγωγής ή/και εισαγωγής καπνικών προϊόντων, καθώς και αντίστοιχης ενέργειας της εταιρείας «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΙΓΑΡΕΤΤΩΝ» (εφεξής **ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ**), υπεβλήθησαν κατά το έτος 2013 και άλλες καταγγελίες¹ (από σωματεία στα οποία ανήκε η εδώ καταγγέλλουσα)², οι οποίες εξετάστηκαν και οδήγησαν στην λήψη της υπ' αριθ. 612/2015 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εφεξής **ΕΑ**), η οποία αποδέχθηκε τις δεσμεύσεις που είχαν προτείνει οι ως άνω καπνοβιομηχανίες³. Εν συνεχεία, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, στο πλαίσιο εξέτασης

¹ Οι καταγγελίες προηγήθηκαν χρονικά της υποβολής της εξεταζόμενης καταγγελίας, γεγονός το οποίο μνημονεύει και η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ στην καταγγελία της.

² Πρόκειται για τις υπ' αριθ. 355/14.01.2013, 1053/01.02.2013, 6063/31.07.2013 και 8597/01.11.2013 πρωτ. καταγγελίες του «Συνδέσμου Πρατηριούχων Σιγαρέτων Αθηνών και Προαστείων» και της «Ένωσης Πρατηριούχων Σιγαρέτων Χονδρικής Πώλησεως Θεσσαλονίκης» άλλως «Σύνδεσμος Πρατηριούχων Σιγαρέτων Θεσσαλονίκης» κατά των καπνοβιομηχανιών: 1) «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΙΓΑΡΕΤΤΩΝ» (εφεξής ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ), 2) ΒΑΤ, 3) ΚΑΡΕΛΙΑ, 4) ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ και 5) ΙΜΠΕΡΙΑΛ. Αντικείμενο των καταγγελιών αυτών ήταν η ταυτόχρονη αναδιάρθρωση του δικτύου διανομής τους στις περιοχές της Αττικής, Θεσσαλονίκης και Αχαΐας και η συνακόλουθη διακοπή της συνεργασίας τους με τα περισσότερα από τα μέλη των καταγγελλόντων συνδέσμων, τα οποία ήταν μέχρι τότε πρατηριούχοι/διανομείς των προϊόντων τους σε επίπεδο χονδρικής στις συγκεκριμένες περιοχές.

³ Στη συγκεκριμένη απόφαση, η Ολομέλεια της ΕΑ αποφάσισε ομόφωνα και αποδέχθηκε, δυνάμει του άρθρου 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011, την ανάληψη δεσμεύσεων από τις καταγγελλόμενες εταιρείες προς παύση ενδεχόμενων παραβάσεων στις αγορές πώλησης βιομηχανοποιημένων προϊόντων καπνού. Ειδικότερα, οι εν λόγω εταιρείες δεσμεύτηκαν να τροποποιήσουν ή/και να απαλείψουν κατά περίπτωση επιμέρους όρους των νέων συμβάσεων συνεργασίας τους με τους νέους επιλεγμένους διανομείς τους, προκειμένου να άρουν τις ανησυχίες της ΕΑ ότι οι σχετικές αυτές συμβάσεις μπορεί να περιορίζουν υπέρμετρα τις πωλήσεις των διανομέων τους, κατά τόπο ή και κατά πελάτες, ή/και να επιτρέπουν την πρόσβαση των προμηθευτριών εταιρειών σε ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες ανταγωνιστών τους, κατά τρόπο που ενδεχομένως αντίκειται στις διατάξεις των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ. Ως προς τις αιτιάσεις των καταγγελλόντων συνδέσμων για παραβάσεις από μέρος των εταιρειών παραγωγής ή/και εισαγωγής καπνικών προϊόντων των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 και των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ (τυχόν αντι-ανταγωνιστικές συμπράξεις ή/και κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης), στο πλαίσιο της προαναφερόμενης αναδιάρθρωσης του δικτύου διανομής τους, η ΕΑ έκρινε ότι δεν στοιχειοθετούνται παραβάσεις και ως εκ τούτου, οι σχετικές καταγγελίες απορρίφθηκαν.

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

της προσφυγής του «Συνδέσμου Σιγαρέτων Αθηνών και Προαστείων» κατά της άνω απόφασης της ΕΑ εξέδωσε την υπ' αριθ. 2415/2018 απόφασή του, με την οποία απέρριψε την προσφυγή και επικύρωσε την κρίση της ΕΑ, δεχόμενο, μεταξύ άλλων, ότι από τις συνθήκες της αγοράς των καπνικών προϊόντων, από τη διαφορά του χρόνου που έδρασε καθεμία από τις τέσσερις καπνοβιομηχανίες για την αλλαγή του δικτύου της, από την ανυπαρξία ύποπτων επαφών και συνεννοήσεων μεταξύ τους, καθώς και από τα ειδικότερα χαρακτηριστικά κάθε εταιρείας *«εν συνόλω και εν συνδυασμό εκτιμώμενα από το Δικαστήριο, δεν μπορούν να θεμελιωθούν εύλογες σοβαρές ενδείξεις, για τη διάπραξη της παράβασης της συνάψεως συμφωνίας ή της εναρμονισμένης πρακτικής που αντιβαίνουν στους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού κατ' άρθρο 1 παρ. 1 του Ν.3959/2011»*. Κατά την κρίση του Εφετείου, για την ομοιόμορφη και παράλληλη συμπεριφορά των καπνοβιομηχανιών παρέχεται βάσιμη και πλήρης εξήγηση, συνιστάμενη στην αιφνίδια μεταβολή των συνθηκών της αγοράς, η οποία μάλιστα *δικαιολογείτο αντικειμενικά, ως έχουσα στόχο την προάσπιση επιχειρηματικής φύσεως συμφερόντων*⁴.

6. Στο πλαίσιο αυτό εκ προοιμίου αναφέρεται ότι, όσον αφορά ειδικώς την προβαλλόμενη στην υπό εξέταση καταγγελία συμμετοχή των τεσσάρων καπνοβιομηχανιών σε αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές, η καταγγέλλουσα επαναφέρει και επαναλαμβάνει τους ισχυρισμούς που είχαν προβληθεί στις προαναφερθείσες προγενέστερες καταγγελίες σωματείων πρατηριούχων κατά των συγκεκριμένων καπνοβιομηχανιών. Ενδεχόμενη εμπλοκή σε εναρμονισμένη πρακτική των τεσσάρων καπνοβιομηχανιών με το ανωτέρω αντικείμενο δεν εξετάζεται με την παρούσα, καθώς έχει ήδη εξεταστεί στο πλαίσιο της έκδοσης της υπ' αριθ. 612/2015 απόφασης της ΕΑ.

II ΤΑ ΜΕΡΗ

II.1 ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΣΑ – Β. ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ – Θ. ΜΑΡΙΝΗΣ Ο.Ε.

7. Η καταγγέλλουσα δραστηριοποιείτο έως και το 2013 στο χονδρικό εμπόριο τσιγάρων και ειδών καπνού στην περιοχή των Αθηνών και Προαστίων. Η εταιρεία έκανε παύση εργασιών στις 29.02.2016⁵.
8. Η εταιρεία προμηθευόταν τσιγάρα και είδη καπνού από τις εταιρείες παραγωγής ή/και εισαγωγής καπνικών προϊόντων και τα μεταπωλούσε σε άνω των 150 σημεία λιανικής, τα οποία στη συντριπτική τους πλειονότητα ήταν περίπτερα και σε λίγες περιπτώσεις μικρά συνοικιακά καταστήματα ψιλικών.

II.2 ΟΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

9. Οι καταγγελλόμενες εταιρείες, είναι πρώην ανταγωνίστριες της καταγγέλλουσας στη χονδρική διάθεση καπνικών προϊόντων, οι οποίες επιλέχθηκαν από τις τέσσερις προαναφερθείσες καπνοβιομηχανίες (ήτοι, τις ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΙΜΠΕΡΙΑΛ, ΒΑΤ και

⁴ Βλ. σκ. 23.

⁵ Βλ. με αριθ. πρωτ 7928/04.12.2019 απάντησή της και το προσκομισθέν έγγραφο της ΔΟΥ Περιστερίου.

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

ΚΑΡΕΛΙΑ) για να αποτελέσουν το νέο κοινό δίκτυο διανομής των προϊόντων τους στην περιφέρεια Αττικής, σε αντίθεση με την καταγγέλλουσα που δεν επιλέχθηκε να συμμετέχει στο νέο δίκτυο.

10. Η έδρα καθεμίας εκ των καταγγελλόμενων βρίσκεται στο νομό Αττικής και ειδικότερα εντοπίζεται στις περιοχές: Μάνδρας (ΚΑΡΥΔΗΣ), Παλλήνης (ΣΙΑΦΑΚΑΣ), Κηφισιάς (ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ), Αθήνας (ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΡΗΓΑΣ, ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ), Αχαρνών (ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ), Νίκαιας (ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ), Ν. Σμύρνης (ΚΑΠΝΟΣ), Ζωγράφου (ΑΛΕΞΙΟΥ), Σαλαμίνας (ΠΑΠΟΥΛΗ) και Πειραιά (ΣΑΜΑΡΗΣ, ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ). Η κύρια δραστηριότητα όλων αυτών των εταιρειών είναι η χονδρική πώληση καπνοβιομηχανικών προϊόντων, ενώ ως δευτερεύουσα δραστηριότητα εμπορεύονται διάφορα καταναλωτικά προϊόντα όπως αναψυκτικά, παγωτά, σνακ κ.α.

III ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

11. Η καταγγελία στρέφεται κατά των ανωτέρω εταιρειών, οι οποίες, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ τους, αρνούνται να προμηθεύσουν αυτήν, αλλά και άλλες εταιρείες/πρατήρια που βρίσκονται από το έτος 2013 «εκτός δικτύου», ακόμα και σε τιμές λιανικής, με σκοπό να τις καταστρέψουν οικονομικά και να τις εκδιώξουν από τη συγκεκριμένη αγορά, ώστε να μείνουν μόνο αυτές, καθώς και να τους προκαλέσουν ανεπανόρθωτη βλάβη, αφού δεν θα είναι δυνατόν να εισπράξουν τις οφειλές που έχουν οι πελάτες έναντι αυτών. Ο γενικότερος ισχυρισμός της καταγγέλλουσας είναι ότι οι καταγγελλόμενες εταιρείες του δικτύου διανομής έχουν συμφωνήσει ατύπως την επιβολή ομοιόμορφων και ιδιαίτερα δυσμενών για τα σημεία λιανικής όρων συναλλαγής, αλλά και τη δημιουργία αποκλειστικών γεωγραφικών περιοχών, δημιουργώντας συνθήκες μονοπωλίου σε κάθε μια από τις περιοχές αυτές.
12. Αναλυτικότερα, η καταγγέλλουσα αναφέρει ότι την 15.09.2013, η ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ έπαυσε να την προμηθεύει με τα προϊόντα της «JAPAN TOBACCO INTERNATIONAL», της οποίας είναι αποκλειστικός αντιπρόσωπος στην Ελλάδα⁶. Στη συνέχεια, η καταγγέλλουσα απευθύνθηκε σε αυτούς που έμαθε ότι είχαν επιλεγεί ως νέοι διανομείς καπνικών προϊόντων, ζητώντας την προμήθεια καπνικών προϊόντων του συγκεκριμένου σήματος με επαρκές περιθώριο κέρδους, το οποίο θα της επέτρεπε να συνεχίσει τη δραστηριότητά της ή έστω στις τιμές, στις οποίες προμηθεύουν τα σημεία λιανικής πώλησης. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται περαιτέρω ότι οι εταιρείες διανομής είτε δεν απάντησαν στο συγκεκριμένο αίτημά της είτε με διάφορους εύσημους τρόπους απέφυγαν να εκτελέσουν τις παραγγελίες της (π.χ. μη ύπαρξη επαρκών αποθεμάτων). Άλλοι διανομείς αρνήθηκαν προφορικά να την προμηθεύσουν, ισχυριζόμενοι ότι η αποκλειστικά αρμόδια εταιρεία διανομής για την γεωγραφική περιοχή στην οποία εδρεύει η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ ήταν η εταιρεία ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ. Σύμφωνα με την

⁶ Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η ΙΜΠΕΡΙΑΛ σταμάτησε να την προμηθεύει με προϊόντα την 30.09.2013, η ΒΑΤ την 31.10.2013 και η ΚΑΡΕΛΙΑ την 11.12.2013.

καταγγέλλουσα, όταν απευθύνθηκε στην εν λόγω εταιρεία για παραγγελία συγκεκριμένων προϊόντων, η τελευταία δεν της απάντησε⁷.

13. Η άρνηση των νέων διανομέων να προμηθεύσουν την καταγγέλλουσα (και άλλους πρατηριούχους), έστω και σε τιμές λιανικής, ήταν, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, «προφανώς καταχρηστική και δόλια» με σκοπό να την εκτοπίσουν (καθώς και τους άλλους πρατηριούχους) από τη σχετική αγορά, ώστε να καρπωθούν την πελατεία που είχε δημιουργήσει τα 30 χρόνια που λειτουργούσε. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται ότι θα ήταν διατεθειμένη ακόμα και να μην αποκομίσει κέρδος. Όμως, σύμφωνα με την ίδια, οι νέοι διανομείς δεν δέχτηκαν να την προμηθεύσουν, ούτε σε τιμές λιανικής, και για το λόγο αυτό η καταγγέλλουσα υπέβαλε στις 24.09.2013 αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων εναντίον τους ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.
14. Στις 30.09.2013 εκδόθηκε προσωρινή διαταγή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που υποχρέωσε τις καθών η αίτηση⁸ «μέχρι και υφ' όρον συζήτησης της αίτησης να παραδίδουν – προμηθεύουν στην αιτούσα, λόγω πωλήσεως, όλα τα προϊόντα καπνού υπό τα σήματα της JAPAN TOBACCO INTERNATIONAL, που αυτές διανέμουν, δυνάμει σύμβασης διανομής, κατόπιν παραγγελίας της αιτούσας προ μια εργάσιμης μέρας, υπό τον όρο της ταυτόχρονης εξόφλησης των σχετικών τιμολογίων και με τίμημα πωλήσεως ίσο με το τίμημα το οποίο πουλάνε στα σημεία λιανικής πώλησης τσιγάρων».
15. Η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ αναφέρει στην καταγγελία ότι κοινοποίησε στις καταγγελλόμενες την προσωρινή διαταγή και στη συνέχεια την 04.10.2013 ζήτησε από όλες να την προμηθεύσουν με προϊόντα του ανωτέρω σήματος. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, ορισμένες εταιρείες εξακολούθησαν να αρνούνται να εκτελέσουν τις παραγγελίες της, προβάλλοντας διάφορες δικαιολογίες.
16. Επιπλέον, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα η ανωτέρω συμπεριφορά των καταγγελλόμενων εταιρειών σε συνδυασμό με την απόφαση των καπνοβιομηχανιών να επιλέξουν μικρό αριθμό διανομέων για το νέο τους δίκτυο «έχει ως αποτέλεσμα να έχουν δημιουργηθεί σοβαρά προβλήματα στην τροφοδοσία και λειτουργία της αγοράς προς βλάβη των λιανοπωλητών αλλά και του τελικού καταναλωτή και προκύπτει σαφώς σοβαρή βλάβη στη λειτουργία του ανταγωνισμού στη συγκεκριμένη αγορά». Ειδικότερα, καταγγέλλεται ότι οι νέοι διανομείς επέβαλαν ένα νέο σύστημα παραγγελιών και πληρωμών που δυσχεραίνει τη λειτουργία της αγοράς. Κατ' αρχάς επέβαλαν στους λιανοπωλητές να παραγγέλλουν μόνο μία φορά κάθε μία ή δύο μέρες, απαγορεύοντάς τους τη δυνατότητα για συμπληρωματική παραγγελία στην περίπτωση που μέσα στη μέρα εμφανιστούν ελλείψεις προϊόντων. Οι νέοι διανομείς, κατά την καταγγέλλουσα, απαγόρευσαν επίσης στους λιανοπωλητές να προσέρχονται οι ίδιοι στην έδρα τους για να αγοράσουν τις συμπληρωματικές ποσότητες εμπορευμάτων σε περίπτωση

⁷ Βλ. την επισυναπτόμενη στην καταγγελία (σχετ. 1α) από 16.09.2013 τηλεομοιοτυπία της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ προς την ΔΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

⁸ Οι καθ' όν η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Πρωτοδικείου είναι οι εν προκειμένω οι 11 πρώτες καταγγελλόμενες στην παρούσα υπόθεση, πλέον της εταιρείας ΣΑΜΠΑ Α.Ε.

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

που υπάρχει μεγαλύτερη από την αναμενόμενη κίνηση στα καταστήματά τους. Επιπλέον, δεν δινόταν πλέον καμία πίστωση, αλλά όλες οι συναλλαγές γίνονταν τοις μετρητοίς, με αποτέλεσμα οι λιανοπωλητές να δυσκολεύονται να παραγγείλουν επαρκείς ποσότητες. Τέλος, σύμφωνα με την καταγγελία, οι νέοι διανομείς είχαν ορίσει ελάχιστη ποσότητα παραγγελίας (τη μία ή τη μισή κούτα τσιγάρων), με αποτέλεσμα η προμήθεια σημάτων χαμηλής κυκλοφορίας να γίνεται ασύμφορη. Κάποιοι διανομείς μάλιστα είχαν επιβάλει, πέραν των προαναφερθέντων, και ανώτατο όριο αξίας παραγγελιών ποσού 1.500 ευρώ. Λόγω όλων των ανωτέρω, τα σημεία λιανικής, κατά την καταγγέλλουσα, παρουσίαζαν μικρή ποικιλία και ελλείψεις προϊόντων καπνού, με αποτέλεσμα να μειώνεται ο τζίρος τους, κάποια από αυτά να υπολειπουργούν και κάποια άλλα να ενδέχεται να παύσουν τη δραστηριότητά τους.

17. Το σημαντικότερο όμως όλων, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, είναι το γεγονός ότι οι καταγγελλόμενες σε συνεννόηση μεταξύ τους, αλλά και με τις τέσσερις εταιρείες παραγωγής ή/και εισαγωγής καπνικών προϊόντων, χώρισαν τελείως αυθαίρετα την Αττική σε δώδεκα (12) εδαφικές περιοχές, σε καθεμία από τις οποίες ένας από τους διανομείς έχει αποκλειστική αρμοδιότητα. Με τον τρόπο αυτό, τα σημεία λιανικής δεν είχαν δυνατότητα να επιλέξουν το διανομέα τους, αλλά ήταν υποχρεωμένα να αποδεχτούν τους «αυθαίρετους» όρους του εκάστοτε αποκλειστικού διανομέα της περιοχής τους, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό.
18. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, από τις επισυναπτόμενες στην καταγγελία ένορκες βεβαιώσεις της [...] (υπ' αριθ. 1627/21.10.2013) και της [...] (υπ' αριθ. 10.093/21.10.2013), οι οποίες διαθέτουν κατάστημα ψιλικών και mini market αντίστοιχα. Οι ίδιες διαμαρτύρονται στις ένορκες βεβαιώσεις τους ότι, στο πλαίσιο του νέου συστήματος διανομής, θα έπρεπε πλέον να προμηθεύονται τα προϊόντα των τεσσάρων εταιρειών παραγωγής ή/και εισαγωγής προϊόντων καπνού (ΙΜΠΕΡΙΑΛ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΚΑΡΕΛΙΑ και ΒΑΤ)⁹ μόνο από τον αποκλειστικό κοινό διανομέα τους που αντιστοιχεί στην περιοχή που εδρεύει το κάθε σημείο λιανικής πώλησης. Οι ως άνω μάρτυρες βεβαιώνουν ότι οι λοιποί διανομείς, στους οποίους απευθύνθηκαν, προκειμένου να διερευνήσουν τους όρους συνεργασίας που εκείνοι θα πρότειναν, αρνήθηκαν τη συνεργασία μαζί τους και τους κατήθηναν σε εκείνους που καλύπτουν τη γεωγραφική περιοχή, στην οποία αυτές δραστηριοποιούνται. Αναφέρουν περαιτέρω ότι τα σημεία λιανικής δεν μπορούν να επιλέξουν τον προμηθευτή τους, αλλά είναι υποχρεωμένα να συνεργαστούν με τους αποκλειστικούς διανομείς της περιοχής τους, οι οποίοι επιβάλουν τους εξής ίδιους ή παρεμφερείς δυσμενείς όρους: α) πληρωμή τοις μετρητοίς, δηλ. καμία πίστωση· β) μέγιστο όριο αξίας παραγγελίας 1.500 ευρώ (στην περίπτωση της [...])· γ) συγκεκριμένο τρόπο παραγγελίας, με καθημερινές τηλεφωνικές κλήσεις από το διανομέα· δ) μη δυνατότητα για συμπληρωματική παραγγελία την ίδια μέρα· ε) εκτέλεση παραγγελίας την επόμενη μέρα· στ) ελάχιστη ποσότητα παραγγελίας ανά καπνικό προϊόν (μισή ή μια κούτα)· και ζ) μη

⁹ Εκτός από αυτά της «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΙΓΑΡΕΤΤΩΝ».

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

δυνατότητα παραλαβής με ίδια μέσα από την έδρα του διανομέα. Με τον τρόπο αυτό, κατά τους μάρτυρες, δημιουργούνταν προβλήματα στη λειτουργία των επιχειρήσεών τους, αφού οδηγούνται σε παραγγελίες προϊόντων μεγάλης κυκλοφορίας και ταυτόχρονα να έχουν έλλειψη στα λοιπά προϊόντα, με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσαρέσκεια από τους πελάτες λόγω ελλιπούς εξυπηρέτησης, και κατ' επέκταση σημαντική πτώση του τζίρου τους.

19. Στην καταγγελία επισυνάπτεται ακόμη η υπ' αριθ. 1622/26.09.2013 ένορκη βεβαίωση του [...] της [...], ομόρρυθμης εταιρού της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, ο οποίος και εργαζόταν στην εταιρεία και υποστηρίζει ότι οι εταιρείες παραγωγής ή/και εισαγωγής καπνικών προϊόντων συναποφάσισαν και επέλεξαν από κοινού τις ίδιες δώδεκα (12) εταιρείες διανομής για το δίκτυό τους και μάλιστα σε προγενέστερο χρονικό σημείο από τις καταγγελίες των συμβάσεων. Κατά τον [...], το απολογητικό ύφος της επιστολής του Προέδρου¹⁰ του Συνδέσμου Πρατηριούχων Σιγαρέττων Αθηνών και Προαστίων, [...], προς τα μέλη του Συνδέσμου ήταν επίσης ενδεικτικό της καταγγελλόμενης σύμπραξης. Σχετικά με την κατανομή συγκεκριμένα οριοθετημένων γεωγραφικών περιοχών στους διανομείς, ο [...] επικαλείται μαρτυρίες πρώην πελατών – χωρίς να υποδεικνύει συγκεκριμένους – της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ που του το έχουν επιβεβαιώσει.
20. Η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ συνέχισε και το 2014 να παραγγέλλει προϊόντα από τις καταγγελλόμενες ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ και ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ¹¹, πλην όμως, κατά την ίδια, και οι δύο αρνούνταν την άμεση εξυπηρέτησή της, καθώς, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους, δεν δραστηριοποιούνταν πλέον στη περιοχή της καταγγέλλουσας.
21. Τέλος, με την υπ' αριθ. πρωτ. 6450/08.09.2014 επιστολή της, η καταγγέλλουσα προσκόμισε την υπ' αριθ. 8226 απόφαση ασφαλιστικών μέτρων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (εφεξής και **απόφαση ασφαλιστικών μέτρων**), η οποία δημοσιεύτηκε την 25.07.2014 και υποχρέωσε προσωρινά τις καθ' ών να παραδίδουν-προμηθεύουν, λόγω πωλήσεως, την καταγγέλλουσα με όλα τα προϊόντα καπνού υπό τα σήματα της JAPAN TOBACCO INTERNATIONAL, κατόπιν παραγγελίας μίας εργάσιμης ημέρας, υπό τον όρο της ταυτόχρονης εξόφλησης των σχετικών τιμολογίων και με τίμημα πώλησης προσαυξημένο κατά ποσοστό 0,5% από το τίμημα αγοράς, με το οποίο τα προμηθεύονται οι ίδιες.
22. Η απόφαση αυτή ανακλήθηκε με την υπ' αριθ. 5/2015 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών¹² (εφεξής και **απόφαση ανάκλησης**), η οποία εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2015.

¹⁰ Η συγκεκριμένη επιστολή δεν προσκομίστηκε και επομένως το ακριβές περιεχόμενό της δεν είναι γνωστό στην ΓΔΑ και την ΕΑ.

¹¹ Βλ. τη σχετική αλληλογραφία από 06.02.2014 της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ με τις ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ και ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ, η οποία επισυνάπτεται στην υπ' αριθ. πρωτ. 1300/07.02.2014 επιστολή της καταγγέλλουσας προς την Υπηρεσία.

¹² Βλ. συναφώς το από 21.9.2014 e.mail από τα ηλεκτρονικά αρχεία που ελήφθησαν από τον υπολογιστή του Προέδρου και Διευθύνοντα Συμβούλου [...], κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην ΑΛΕΞΙΟΥ, από το οποίο προκύπτει ότι οι εταιρείες διανομής ΑΛΕΞΙΟΥ, ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ, ΡΗΓΑΣ, ΚΑΠΝΟΣ, ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ, ΣΙΑΦΑΚΑΣ και ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ υπέβαλαν από κοινού αίτηση ανάκλησης της υπ'

23. Η συγκεκριμένη απόφαση ανάκλησης¹³, αναφέρει ότι η αγωγή που άσκησε η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, θεμελιώνοντάς την στην βάση μεταξύ άλλων και των διατάξεων του ν. 3959/2011, πιθανολογείται ότι θα απορριφθεί πρωτίστως, ως μη νόμιμη, διότι έννομη συνέπεια της εφαρμογής των άρθρων μπορεί να είναι η ακυρότητα και όχι η αναπροσαρμογή των συμβάσεων αποκλειστικής διανομής και της δημιουργίας δικτύου επιλεγμένων διανομέων, όπου εναγόμενη θα πρέπει να είναι η προμηθεύτρια¹⁴ και δη αποκλειστική αντιπρόσωπος ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Επιπλέον, η απόφαση πιθανολόγησε ότι το εν λόγω σύστημα αποκλειστικής διανομής, το οποίο αναδιοργάνωσε η προμηθεύτρια εταιρεία ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, στο πλαίσιο της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, δεν παραβιάζει τους κανόνες ελεύθερου ανταγωνισμού. Αντιθέτως, σύμφωνα με την απόφαση, αποτελεί αποτελεσματικότερη αλυσίδα διανομής, με καλύτερο συντονισμό μεταξύ των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του κόστους συναλλαγής και διανομής των αγαθών και συνακόλουθα σε βελτιστοποίηση του επιπέδου των επενδύσεων και πωλήσεων με τελικό αποδέκτη τον καταναλωτή, καθώς και στην ανάπτυξη του ελεύθερου ανταγωνισμού, χωρίς κανένα περιορισμό των παθητικών πωλήσεων προς άλλους χονδρεμπόρους. Σχετικά με την υπ' αριθ. 8226/2014 απόφαση ασφαλιστικών μέτρων αναφέρει ότι με τη διατήρηση περαιτέρω της ισχύος του προσωρινού μέτρου που διέταξε η εν λόγω απόφαση, η καθ' ής θα λειτουργεί στην αγορά ως άτυπος απλός διανομέας χονδρικής πώλησης εμπορευμάτων της αποκλειστικής προμηθεύτριας ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, χωρίς να έχει οιαδήποτε συμβατική με αυτή δέσμευση και δη επί αόριστο χρονικό διάστημα, τουλάχιστον μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί της ασκηθείσας αγωγής, η δικάσιμος της οποίας είχε την 15.02.2017. Ειδικότερα, θα μπορεί να μεταπωλεί τα εν λόγω προϊόντα σε τιμές που η ίδια θα διαμορφώνει, κατά την κρίση και επιλογή της, έχουσα προνομιακή κατά αυτόν τον τρόπο θέση στην αγορά του καπνού-τσιγάρων και δρώντας ανταγωνιστικά, τόσο ως προς τις αιτούσες, οι οποίες έχουν τριετείς συμβάσεις αποκλειστικής διανομής με την προμηθεύτρια ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, λήγουσες το 2016, δυνάμει των οποίων έχουν αναλάβει πλήθος συμβατικών δεσμεύσεων, αναιρώντας ταυτόχρονα και τα δικαιώματά τους εξ αυτών (π.χ. αποκλεισμού τρίτων, αξίωση αποζημίωσης κλπ), όσο και ως προς τους λοιπούς πρώην απλούς διανομείς της προμηθεύτριας ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, οι οποίοι δεν επελέγησαν ως μέλη του δικτύου αυτής¹⁵.

αριθ. 8226/2014 απόφασης περί λήξης ασφαλιστικών μέτρων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Οι υπόλοιποι διανομείς ΚΑΡΥΔΗΣ, ΣΑΜΠΙΑ, ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ και ΠΑΠΟΥΛΗ υπέβαλαν αίτηση ανάκλησης από κοινού και η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ χωριστά.

¹³ Η απόφαση αυτή επισημάνθηκε το πρώτον και συλλέχθηκε από τα γραφεία της ΑΛΕΞΙΟΥ κατά τον επιτόπιο έλεγχο που πραγματοποιήθηκε από την ΓΔΑ σε αυτή την εταιρεία.

¹⁴ Η αναφορά αποκλειστικά στην ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (και όχι και στις άλλες καπνοβιομηχανίες) εξηγείται λόγω του ότι η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων είχε ως αντικείμενο την προμήθεια μόνο των καπνικών προϊόντων υπό τα σήματα της JAPAN TOBACCO INTERNATIONAL, αποκλειστική αντιπρόσωπος των οποίων ήταν η ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ.

¹⁵ Για λόγους πληρότητας η Υπηρεσία ζήτησε από την ΑΛΕΞΙΟΥ να προσκομίσει τη δικαστική απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά την τακτική διαδικασία η συζήτηση της οποίας είχε προσδιοριστεί την 15.02.2017. Κατά την ΑΛΕΞΙΟΥ, η καταγγέλλουσα παραιτήθηκε από τη συζήτηση της κύριας αγωγής της ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και συνεπώς δεν έχει εκδοθεί σχετική

IV Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΓΔΑ

24. Η ΓΔΑ, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των προσκομιζόμενων στοιχείων, διενήργησε την 09.12.2015 αιφνίδιο επιτόπιο έλεγχο¹⁶ στην ευρύτερη περιοχής Αττικής, στις έδρες πέντε (5) εκ των καταγγελλόμενων εταιρειών, για κάποιες από τις οποίες η καταγγέλλουσα είχε προσκομίσει σχετική αλληλογραφία στην προσπάθειά της να προμηθευτεί τα καπνικά προϊόντα της ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Οι εταιρείες που ελέγχθηκαν ήταν οι ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ, ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΛΕΞΙΟΥ και ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ.
25. Την 01.11.2019 η Υπηρεσία απέστειλε ερωτηματολόγια παροχής στοιχείων και στις λοιπές οκτώ (8) καταγγελλόμενες εταιρείες, καθώς και στην καταγγέλλουσα ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ¹⁷.
26. Η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ στην από 04.12.2019 (αριθ. πρωτ. 7928) απάντησή της ανέφερε ότι η εταιρεία της έχει διακόψει τις εργασίες της από τον Φεβρουάριο του 2016 και ότι δεν έχει επιπλέον στοιχεία να προσκομίσει παρά μόνο αυτά που είχε υποβάλει με την καταγγελία της.

IV.1 Τα ευρήματα του ελέγχου

IV.1.1 ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

27. Κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ, ελήφθη ανωμοτί κατάθεση από τον [...], νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας. Σχετικά με την δικαστική διαμάχη με την καταγγέλλουσα, ανέφερε ότι η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ ήταν χονδρέμπορος καπνικών προϊόντων με το παλαιότερο σύστημα διανομής. Μετά την αλλαγή του δικτύου, η καταγγέλλουσα, αν και ζήτησε να αγοράζει με έκπτωση από τον τιμοκατάλογο, η ελεγχόμενη της πρότεινε τις τιμές λιανικής. Στη συνέχεια δεν πραγματοποίησε κάποια παραγγελία και επανήλθε μετά την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με την οποία η ελεγχόμενη υποχρεούνταν να την προμηθεύει με προσαύξηση 0,5% από το τίμημα αγοράς της. Σύμφωνα με τον [...], πραγματοποιήθηκαν στη συνέχεια δύο παραγγελίες της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, εντός της χρονικής περιόδου ισχύς των ασφαλιστικών μέτρων, οι οποίες δεν εκτελέστηκαν, καθώς η καταγγέλλουσα δεν ήταν διατεθειμένη να επιβαρυνθεί με το πρόσθετο μεταφορικό κόστος των 60 ευρώ. Αντ' αυτού πρότεινε να παραλαμβάνει η ίδια τα προϊόντα από τις εγκαταστάσεις της ελεγχόμενης. Η τελευταία όμως αρνήθηκε και η καταγγέλλουσα, βάσει της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, πέτυχε την καταδίκη της ελεγχόμενης σε καταβολή ποσού 10.000 ευρώ λόγω μη συμμόρφωσης σε αυτή. Σχετικά με το λόγο για τον οποίο είχε αρνηθεί την παραλαβή των προϊόντων από τις εγκαταστάσεις της, ο νόμιμος εκπρόσωπος της ελεγχόμενης ανέφερε ότι η προσέλευση των πελατών στις εγκαταστάσεις της ενέχει

απόφαση. Βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 2012/18.3.2019/18.02.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του νομίμου εκπροσώπου της καταγγελλόμενης εταιρείας.

¹⁶ Βλ. τις εντολές ελέγχου με αριθ. πρωτ. 7295/7.12.2015 για την ΑΛΕΞΙΟΥ, 7296/7.12.2015 για την ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ, 7297/7.12.2015 για την ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, 7298/7.12.2015 για την ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ και 7299/7.12.2015 για την ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ.

¹⁷ Με αριθ. πρωτ. 7046 προς την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, 7066 προς την ΣΙΑΦΑΚΑΣ, 7067 προς την ΑΦΕΣ ΠΑΠΟΥΛΗ, 7068 προς την ΚΑΡΥΔΗΣ, 7069 προς την ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ, 7070 προς την ΡΗΓΑΣ, 7083 προς την ΚΑΠΝΟΣ, 7084 προς την ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ και 7085 προς την ΘΕΟΦΙΛΟΥ.

σημαντικό κίνδυνο, τον οποίο οι ασφαλιστικές εταιρείες δεν καλύπτουν ή καλύπτουν με σημαντική πρόσθετη επιβάρυνση, καθιστώντας ασύμφορη αυτήν την πρακτική.

IV.1.2 ΑΛΕΞΙΟΥ

28. Από τον επιτόπιο έλεγχο που διενεργήθηκε την 09.12.2015 στα γραφεία της ΑΛΕΞΙΟΥ, στον ηλεκτρονικό χώρο του Εμπορικού Διευθυντή [...] βρέθηκε αρχείο word (.doc) με τίτλο «Χατζηβασιλόγλου» που φαίνεται να δημιουργήθηκε τον Οκτώβριο του 2014 και αφορά επιστολή που απηύθυνε η ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ (έτερη εκ των καταγγελλόμενων εταιρειών) προς την καταγγέλλουσα, προκειμένου να της διευκρινίσει πως εκ παραδρομής κάποια προϊόντα, τα οποία δεν εντάσσονται στην κατηγορία προϊόντων καπνού συμπεριλήφθηκαν στον τρόπο διάθεσης και τιμολόγησης της ΧΑΤΖΗΒΑΣΙ-ΛΟΓΛΟΥ στο πλαίσιο συμμόρφωσης με την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων. Σημειώνεται ότι το συγκεκριμένο ηλεκτρονικό αρχείο αφορά στην εφαρμογή της δικαστικής απόφασης αυτής, κατά της οποίας οι εταιρείες ΑΛΕΞΙΟΥ και ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ από κοινού υπέβαλαν αίτηση ανάκλησής της τον Σεπτέμβριο του 2014 (βλ. υποσημείωση 12 ανωτέρω).
29. Στον ίδιο επιτόπιο έλεγχο και συγκεκριμένα στο γραφείο του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας [...] βρέθηκε και συλλέχθηκε από 07.08.2014 επιστολή της ελεγχόμενης προς την καταγγέλλουσα, στην οποία αναφέρεται ότι ενώ από 18.09.2013 υπήρχε σε εξέλιξη αλληλογραφία, προκειμένου να οριστεί συνάντηση μεταξύ των μερών για να συζητηθούν οι όροι συνεργασίας, η καταγγέλλουσα ακύρωσε την προγραμματισμένη συνάντηση και προέβη αιφνιδιαστικά σε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων την 24.09.2013. Στη συνέχεια και μετά την έκδοση της προσωρινής διαταγής την 30.09.2013 δεν επικοινωνήσε για δέκα μήνες με την ελεγχόμενη, προκειμένου να προμηθευτεί καπνικά προϊόντα, ενώ προκύπτει ότι αδιαλείπτως προμηθευόταν από λοιπούς χονδρεμπόρους που βρίσκονταν εγγύτερα της έδρας της. Από την επιστολή προκύπτει επίσης ότι δέκα μήνες μετά την αρχική επικοινωνία η καταγγέλλουσα ζήτησε να προμηθευτεί από την καταγγελλόμενη προϊόντα, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονταν στην απόφαση ασφαλιστικών μέτρων.
30. Επίσης συλλέχθηκε και από 04.09.2014 επιστολή της ελεγχόμενης προς την καταγγέλλουσα, σύμφωνα με την οποία αιφνιδιαστικά η τελευταία επισκέφτηκε την πρώτη και ζήτησε και προμηθεύτηκε προϊόντα καπνού από την έδρα της, θέτοντας σε κίνδυνο την ισχύ του ασφαλιστηρίου συμβολαίου της ελεγχόμενης, κατά το οποίο δεν επιτρέπεται προσπέλαση μη εξουσιοδοτημένου προσωπικού και παράδοση εμπορευμάτων στην έδρα της. Με την εν λόγω επιστολή ενημερώθηκε η καταγγέλλουσα ότι η παράδοση εμπορευμάτων στο μέλλον δεν θα γινόταν στην έδρα της ελεγχόμενης. Περαιτέρω, στην από 08.09.2014 επιστολή της ελεγχόμενης προς την καταγγέλλουσα, η πρώτη αναφέρει ότι σε ένδειξη καλής πρόθεσης ενημερώνει την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ ότι μπορεί να παραλαμβάνει τις παραγγελίες από την έδρα της με οχήματα και οδηγούς που επιθυμητό είναι να είναι συνδεδεμένοι με την εταιρεία της καταγγέλλουσας, προκειμένου να κοινοποιήσει τα σχετικά στοιχεία στην ασφαλιστική της εταιρεία. Ομοίως, στην από 13.10.2014 επιστολή της καταγγέλλουσας προς την ελεγχόμενη,

αναφέρεται ότι η παραλαβή συγκεκριμένης παραγγελίας θα πραγματοποιείτο από την έδρα της ελεγχόμενης από συγκεκριμένο οδηγό της πρώτης με όχημα συγκεκριμένης μάρκας και αριθμού κυκλοφορίας.

31. Στο γραφείο του [...] βρέθηκε και αλληλογραφία μεταξύ της καταγγέλλουσας και της ελεγχόμενης, σύμφωνα με την οποία γίνεται προσπάθεια καθορισμού των όρων πώλησης και πληρωμής μεταξύ των μερών, στο πλαίσιο της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων.
32. Τέλος, συλλέχθηκαν και επιστολές μεταξύ της ΑΛΕΞΙΟΥ και της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, οι οποίες ανταλλάχθηκαν κατά το έτος 2015. Συγκεκριμένα, η από 19.01.2015 επιστολή της ελεγχόμενης προς την καταγγέλλουσα, σύμφωνα με την οποία τα προϊόντα θα παραδίδονταν εφεξής με την τιμή χρέωσης που προμηθεύονται όλοι οι πελάτες της ελεγχόμενης, βάσει της υπ' αριθ. 5/2015 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία ανακλήθηκε η προγενέστερη απόφαση ασφαλιστικών μέτρων. Περαιτέρω, συλλέχθηκε και η από 27.01.2015 επιστολή της ΑΛΕΞΙΟΥ προς την καταγγέλλουσα, στην οποία ο διανομέας καλεί την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ να αποστείλει και εγγράφως την ακύρωση μιας παραγγελίας που είχε γίνει την 21.01.2015.
33. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ελήφθη ανωμοτί κατάθεση από τον [...], ο οποίος κατέθεσε ότι η εμπορική πολιτική της εταιρείας του είναι να εξυπηρετεί αποκλειστικά και μόνο τις περιοχές, στις οποίες δραστηριοποιείται, διότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμβάσεις της, την δεσμεύουν να έχει ολοκληρώσει την εξυπηρέτηση των πελατών της μέχρι τις 11:00 π.μ., οπότε θα ήταν ανεδαφικό και ανέφικτο να εξυπηρετεί μεμονωμένα έναν πελάτη με μεγάλη χιλιομετρική απόσταση από τις περιοχές, όπου διανέμει καθημερινά. Παρόλα αυτά, διευκρίνισε ότι έχει εξυπηρετήσει στο παρελθόν μια φορά την εταιρεία [...], πρατηριούχο με έδρα στη Νίκαια και στη συνέχεια την ενημέρωσε ότι μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να έρθει η ίδια να παραλάβει, καθώς για την ΑΛΕΞΙΟΥ θα ήταν ασύμφορο να παραδίδει καθημερινά στην Νίκαια, δεδομένου ότι εκεί δεν διαθέτει πελάτες. Σε κάθε περίπτωση ο [...] ανέφερε ότι κατά τη διάρκεια των ωρών λειτουργίας της επιχείρησης (7:00 π.μ. έως 8:00 μ.μ) δύναται όποιος θέλει, ανεξαρτήτως τοποθεσίας της έδρας του, να προμηθευτεί από την έδρα της εταιρείας.

IV.1.3 ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ

34. Από τον επιτόπιο έλεγχο που διενεργήθηκε την 09.12.2015 στα γραφεία της εταιρείας ανευρέθηκαν μεταξύ άλλων στοιχεία, σχετικά με τις συναλλαγές της ελεγχόμενης με την καταγγέλλουσα, πριν την έκδοση της υπ' αριθ. 8226/2014 απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, καθώς και κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής.
35. Ειδικότερα, συλλέχθηκε η από 06.02.2014 επιστολή της ελεγχόμενης προς την καταγγέλλουσα, σύμφωνα με την οποία, για λόγους ασφαλείας και προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια του προσωπικού της ελεγχόμενης, δεν επιτρέπεται να γίνονται παραλαβές από την έδρα της. Στην ίδια επιστολή η ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ αναφέρει ότι,

θέλοντας να επιδείξει καλή διάθεση και να εξυπηρετήσει τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, κατάφερε να εξοικονομήσει όχημα και οδηγό για να την εξυπηρετεί κάθε Τετάρτη με μικρή επιβάρυνση, η οποία σε καμία περίπτωση δεν καλύπτει τα επιπλέον έξοδα που προκύπτουν για την μεμονωμένη περίπτωση της. Επίσης συλλέχθηκε αλληλογραφία της περιόδου Αυγούστου 2014 – Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με τον τρόπο τιμολόγησης και παραλαβής καπνικών προϊόντων από την καταγγέλλουσα, στο πλαίσιο των όρων της υπ' αριθ. 8226/2014 απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, καθώς και δελτία παραγγελίας της καταγγέλλουσας προς την ελεγχόμενη για τα έτη 2014 – 2015. Ενδεικτικά, στις από 13.09.2014 και από 27.11.2014 επιστολές της ελεγχόμενης προς την καταγγέλλουσα, η ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ την ενημερώνει ότι μπορεί να προσέλθει στην έδρα της εταιρείας συγκεκριμένη ημέρα και ώρα, προκειμένου να παραλάβει τα παραγγελθέντα εμπορεύματα, επιδεικνύοντας το σχετικό αποδεικτικό κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό που της κοινοποιεί.

36. Περαιτέρω, συλλέχθηκε και ηλεκτρονική αλληλογραφία μεταξύ της καταγγέλλουσας και της ελεγχόμενης τον Φεβρουάριο 2015, δηλαδή αφότου είχε ανακληθεί η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων. Από την αλληλογραφία αυτή προκύπτει ότι η καταγγέλλουσα έθεσε μια ασυνήθιστα μεγάλη παραγγελία στην ελεγχόμενη, η οποία δήλωσε αδυναμία άμεσης κάλυψης, καθώς δεν διέθετε τα απαραίτητα αποθέματα. Η καταγγέλλουσα χαρακτήρισε δόλια την συμπεριφορά της καθυστερημένης υλοποίησης της παραγγελίας από την ελεγχόμενη.
37. Τέλος, ελήφθη ανωμοτί κατάθεση από το νόμιμο εκπρόσωπο της ελεγχόμενης εταιρείας, [...], στην οποία ο τελευταίος διευκρίνισε ότι οι περιοχές, στις οποίες διανέμει ο κάθε διανομέας, επιλέγονται με βασικό κριτήριο το μεταφορικό κόστος. Σε περίπτωση επέκτασης διανομής θα χρειαστούν εκ νέου πρόσθετες επενδύσεις και αυτό θα καταστήσει ασύμφορη την κερδοφορία, καθώς το μικτό περιθώριο κέρδους δεν υπερβαίνει το 2%. Η καταγγέλλουσα, αν και ήταν εκτός περιοχής ευθύνης της ελεγχόμενης, είχε κατ' επανάληψη εξυπηρετηθεί, παραλαμβάνοντας προϊόντα από την έδρα αυτής¹⁸. Ο [...] ανέφερε ότι, σε περίπτωση που πελάτης εκτός περιοχής ευθύνης ζητήσει να αγοράσει από κάποιο χονδρέμπορο, τότε η παράδοση της παραγγελίας γίνεται είτε με την ανάληψη του μεταφορικού κόστους από τον πελάτη, είτε με την παραλαβή των προϊόντων με ευθύνη του πελάτη από την έδρα του χονδρεμπόρου. Η ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ έχει κατά καιρούς πωλήσει σε πελάτες, εκτός της περιοχής ευθύνης της, όπως στην [...] με έδρα στην Ν. Ερυθραία και στην [...] με έδρα στο Σχηματάρι.

IV.1.4 Σ. ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

38. Από τον επιτόπιο έλεγχο που διενεργήθηκε την 09.12.2015 στα γραφεία της εταιρείας ανευρέθηκαν, ως σχετικά με το αντικείμενο του ελέγχου, η καρτέλα πελάτη της καταγγέλλουσας, η οποία επισημαίνεται ότι είχε έδρα εντός περιοχής ευθύνης της

¹⁸ Σχετικά προσκόμισε καρτέλα πελάτη της καταγγέλλουσας με πωλήσεις από τον Οκτώβριο του 2013 έως τα μέσα του Νοεμβρίου 2013 και από 12.9.2014 έως 5.1.2015.

ελεγχόμενης, για το έτος 2015, στην οποία καταγράφονται σημαντικές πωλήσεις της ελεγχόμενης προς την καταγγέλλουσα, κατά την περίοδο από 02.1.2015 έως 02.10.2015, οπότε και είχε ανακληθεί η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων. Αντίστοιχη καρτέλα εντοπίστηκε και για την εταιρεία [...] (διανομέας καπνικών προϊόντων με την προηγούμενη διάρθρωση της αγοράς), στην οποία εμφανίζονται πωλήσεις κατά την περίοδο από 20.01.2015 έως 09.12.2015 (ημερομηνία διενέργειας του ελέγχου).

IV.1.5 Σ. Δ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

39. Από τον επιτόπιο έλεγχο που διενεργήθηκε την 09.12.2015 στα γραφεία της εταιρείας ανευρέθη, ως σχετική με το αντικείμενο του ελέγχου, η καρτέλα πελάτη της καταγγέλλουσας ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, στην οποία φαίνεται ότι εκτελέστηκαν παραγγελίες τον Οκτώβριο του 2013 και τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2014 συνολικού ποσού [...] ευρώ, στοιχείο το οποίο καταδεικνύει ότι η καταγγέλλουσα προμηθευόταν καπνικά προϊόντα από την συγκεκριμένη ελεγχόμενη εταιρεία κατά την αναφερόμενη περίοδο. Επίσης συλλέχθηκε και η καρτέλα της χονδρεμπορικής εταιρείας [...], η οποία αφορά σε πωλήσεις κατά τον Οκτώβριο του 2013.

IV.2 Οι απαντήσεις των καταγγελλόμενων στα ερωτηματολόγια

40. Επτά από τις οκτώ καταγγελλόμενες εταιρείες¹⁹ που έλαβαν τα ερωτηματολόγια της Υπηρεσίας (ΣΙΑΦΑΚΑΣ²⁰, ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ²¹, ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ²², ΚΑΠΝΟΣ²³, ΡΗΓΑΣ²⁴, ΚΑΡΥΔΗΣ, ΠΑΠΟΥΛΗ²⁵) απάντησαν σε ερωτήσεις σχετικά με: α) τις εμπορικές σχέσεις τους με άλλους χονδρέμπορους· β) παραγγελίες πελατών εκτός γεωγραφικής περιοχής διανομής τους και πολιτική παράδοσης προϊόντων· και γ) τις εμπορικές σχέσεις τους με την καταγγέλλουσα ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ. Εξ' αυτών η ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ δεν ανήκει στο δίκτυο των διανομέων των ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΒΑΤ, ΚΑΡΕΛΙΑ και ΙΜΠΕΡΙΑΛ, αν και δραστηριοποιείται στη διανομή καπνικών προϊόντων έχοντας ως προμηθευτές της τις ΚΑΠΝΟΣ, ΣΑΜ.ΠΑ. Α.Ε.²⁶ και ΜΟΥΧΑΛΗΣ Α.Ε.²⁷.

IV.2.1 Εμπορικές σχέσεις με άλλους χονδρέμπορους

¹⁹ Η επιστολή προς την εταιρεία ΗΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕΕ - ΣΑΜΑΡΗΣ Π. ΘΕΟΦΙΛΟΣ επεστράφη, καθώς η συγκεκριμένη εταιρεία έχει κλείσει σύμφωνα με την υπ' αριθ. 114464/11.9.2014 Ανακοίνωση του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου του Πειραιά, η οποία αναφέρει ότι στο ΓΕΜΗ έχει καταχωρηθεί το ιδιωτικό συμφωνητικό λύσης αυτής.

²⁰ Απάντηση της ΣΙΑΦΑΚΑΣ με αριθ. πρωτ. 7400/18.11.2019.

²¹ Απάντηση της ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ ΙΚΕ με αριθ. πρωτ. 7525/20.11.2019.

²² Απάντηση της ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ με αριθ. πρωτ. 7739/27.11.2019.

²³ Απάντηση της ΚΑΠΝΟΣ με αριθ. πρωτ. 7399/18.11.2019.

²⁴ Απάντηση της ΡΗΓΑΣ με αριθ. πρωτ. 7898/18.11.2019.

²⁵ Απάντηση της ΠΑΠΟΥΛΗ με αριθ. πρωτ. 174/9.1.2020.

²⁶ Διανομέας των ΒΑΤ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΚΑΡΕΛΙΑ και ΙΜΠΕΡΙΑΛ.

²⁷ Διανομέας της ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ.

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

41. Οι καταγγελλόμενες ερωτήθηκαν ποιες είναι οι κατηγορίες των πελατών τους, εάν διατηρούν εμπορικές σχέσεις (πελάτη, προμηθευτή) με άλλους χονδρεμπόρους που διακινούν καπνικά προϊόντα και ποιοι είναι οι όροι συνεργασίας μεταξύ τους.
42. Από τις ερωτηθείσες, οι ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ, ΡΗΓΑΣ, ΚΑΠΝΟΣ και ΚΑΡΥΔΗΣ ανέφεραν ότι προμηθεύουν με προϊόντα τους άλλους χονδρεμπόρους, ενώ η ΣΙΑΦΑΚΑΣ δήλωσε ότι δεν διατηρεί εμπορικές σχέσεις με άλλους χονδρέμπορους ούτε και με την καταγγελλόμενη. Επίσης, οι εταιρείες που εμπορεύονται τα προϊόντα τους τόσο σε λιανοπωλητές, όσο και σε χονδρεμπόρους ανέφεραν ότι έχουν την ίδια εμπορική και πιστωτική πολιτική (ανάλογα με ύψος παραγγελίας) και τους ίδιους όρους παραγγελιοληψίας έναντι όλων των πελατών τους, καθώς και ενιαίο τιμοκατάλογο έναντι όλων των πελατών τους.
43. Συγκεκριμένα, η ΚΑΠΝΟΣ προμήθευσε την ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ, η οποία δραστηριοποιείται ως χονδρέμπορος καπνικών προϊόντων, με καπνικά προϊόντα αξίας [...] ευρώ από την 20.07.2018 μέχρι και την 07.11.2019²⁸. Η εταιρεία εφαρμόζει ενιαίο τιμοκατάλογο σε όλο της το πελατολόγιο στις πωλήσεις καπνικών προϊόντων και οι πελάτες εμβάζουν την αξία των παραστατικών που λαμβάνουν από την εταιρεία μετά την παράδοση της παραγγελίας και εντός της ημέρας για παραγγελία άνω των 500 ευρώ. Το 2014 η εταιρεία εκτέλεσε παραγγελίες της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ με ειδικούς όρους, βάσει της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων: α) εξόφληση της παραγγελίας μέχρι την στιγμή της παραλαβής, και β) παραλαβή των προϊόντων από την έδρα της εταιρείας, στην οποία έχει προηγουμένως γνωστοποιηθεί ο αριθμός κυκλοφορίας του οχήματος, το ονοματεπώνυμο και ο αριθμός ταυτότητας του οδηγού.
44. Η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ, σύμφωνα με τις προσκομισθείσες καρτέλες πελατών, προμήθευσε α) την [...] (χονδρικό εμπόριο καπνού) με προϊόντα αξίας [...] περίπου από 07.04.2016 έως 07.11.2016, β) την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ με προϊόντα αξίας περίπου [...] από τον Σεπτέμβριο έως τον Νοέμβριο του 2014 και γ) την [...] (πρατήριο τσιγάρων) με προϊόντα αξίας περίπου [...] από τον Δεκέμβριο του 2013 έως τον Μάιο του 2019. Οι όροι συνεργασίας της με τους πελάτες της²⁹ προβλέπουν ότι η παραγγελία γίνεται την προηγούμενη της παράδοσης μέρα, πριν τις 12:00 το μεσημέρι, η εξόφληση πραγματοποιείται πριν την παράδοση και το μικτό κέρδος της ίδιας είναι μεσοσταθμικά [...], το οποίο επιμερίζεται σε [...] για λειτουργικά έξοδα και [...] ως καθαρό κέρδος.
45. Η ΡΗΓΑΣ προμήθευσε την [...], καθώς και την ιδίων συμφερόντων [...] με προϊόντα αξίας περίπου [...] ευρώ από τον Ιούλιο έως τον Νοέμβριο του 2019, ενώ παλαιότερα και συγκεκριμένα τον Νοέμβριο του 2013 είχε προμηθεύσει την εταιρεία [...] με προϊόντα αξίας περίπου [...] ευρώ. Η ΡΗΓΑΣ εφαρμόζει ενιαίο τιμοκατάλογο σε όλο της το πελατολόγιο και η πιστωτική πολιτική της προσδιορίζεται, λόγω ρευστότητας, από τον τρόπο πληρωμής που

²⁸ Σύμφωνα με την προσκομισθείσα καρτέλα πελάτη.

²⁹ Μοναδική εξαίρεση αποτέλεσε για μικρό διάστημα στο τέλος του 2014 η περίπτωση της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, η οποία πέτυχε άλλους όρους συνεργασίας μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων.

έχει συμφωνηθεί με τους κύριους προμηθευτές της, ο οποίος είναι προέμβασμα ή επιταγή έως 2 ημερών. Επισημαίνεται ότι η ΡΗΓΑΣ δεν είχε ποτέ εμπορικές σχέσεις με τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ.

46. Η ΚΑΡΥΔΗΣ προσκόμισε τιμολόγιο με ημερομηνία 06.06.2017 προς την εταιρεία γενικού εμπορίου χονδρικής-λιανικής [...] με έδρα στο Περιστέρι, εκτός της περιοχής ευθύνης της, η οποία φαίνεται ότι παρέλαβε καπνικά προϊόντα από την έδρα της ΚΑΡΥΔΗΣ, ενώ η παραγγελία είχε εξοφληθεί με προέμβασμα.
47. Τέλος, η ΠΑΠΟΥΛΗΣ ανέφερε ότι συνεργάζεται με άλλους χονδρεμπόρους και συγκεκριμένα με τις εταιρείες [...] και [...], οι οποίες μετέβησαν στο κατάστημά της για να υποβάλουν τις παραγγελίες τους.

IV.2.2 Πελάτες εκτός γεωγραφικής περιοχής και πολιτική παράδοσης

48. Οι καταγγελλόμενες ερωτήθηκαν ποια είναι η εμπορική τους πολιτική, συμπεριλαμβανομένης και της πολιτικής παράδοσης, σε περίπτωση που πελάτες εκτός της γεωγραφικής περιοχής στην οποία δραστηριοποιούνται προβούν σε παραγγελία.
49. Σχετικά η ΣΙΑΦΑΚΑΣ ανέφερε ότι στην υποθετική περίπτωση που ένας πελάτης ζητήσει την προμήθεια προϊόντων με παράδοση εκτός της περιοχής διανομής της, η εταιρεία θα αξιολογήσει το κόστος παράδοσης συγκριτικά με το ύψος της παραγγελίας και σε περίπτωση που η παράδοση θεωρηθεί ασύμφορη οικονομικά (καθώς το περιθώριο κέρδους της δεν ξεπερνά το [...]%), ενδέχεται να ζητηθεί από τον πελάτη να καλύψει εκείνος τα έξοδα μεταφοράς μέσω τρίτης μεταφορικής εταιρείας. Επεσήμανε επίσης ότι σε περίπτωση που κάποιος πελάτης προσέλθει στις εγκαταστάσεις της, προκειμένου να προμηθευτεί καπνικά προϊόντα, η εταιρεία για λόγους ασφαλείας δεν τον προμηθεύει. Εξήγησε σχετικά ότι, επειδή η εταιρεία διαχειρίζεται μεγάλης αξίας προϊόντα σε μετρητά, με ελάχιστο περιθώριο κέρδους και ο κίνδυνος ληστείας είναι μεγάλος, η εταιρεία λαμβάνει πολύ σοβαρά μέτρα πρόληψης.
50. Για την εξυπηρέτηση πελατών εκτός περιοχής της, η ΣΙΑΦΑΚΑΣ διευκρινίζει ότι παραδίδει τα πωλούμενα προϊόντα σε συνεργαζόμενη μεταφορική εταιρεία, η οποία τα παραδίδει στον αγοραστή με δική του χρέωση. Τέλος, διευκρίνισε ότι διατηρεί εμπορική ιστοσελίδα ανοιχτή σε κάθε ενδιαφερόμενο και κατά συνέπεια είναι πρακτικά διαθέσιμη στους λιανεμπόρους που επιθυμούν με πρωτοβουλία δική τους να την προσεγγίσουν εμπορικά.
51. Η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ δήλωσε ότι εξυπηρετεί όσους πελάτες της απευθύνουν παραγγελίες, ακόμα και αν βρίσκονται εκτός της γεωγραφικής περιοχής που αυτή διανέμει. Προς απόδειξη αυτού, η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ προσκόμισε την καρτέλα του χονδρέμπορου [...] με έδρα στο Κερατσίνι, καθώς και καρτέλες πελατών λιανικής που δραστηριοποιούνται στα Πατήσια³⁰ και στο Πέραμα³¹. Η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ επιπλέον δήλωσε ότι δεν παραδίδει εμπορεύματα στην

³⁰ Πωλήσεις σε περιπτερούχο προϊόντων αξίας [...] ευρώ περίπου τον Απρίλιο-Δεκέμβριο 2018.

³¹ Πωλήσεις σε μίνι μάρκετ προϊόντων αξίας [...] ευρώ περίπου τον Ιούλιο-Νοέμβριο 2019.

έδρα της σε μεταφορικά μέσα πελατών, καθώς λόγω του συστήματος ασφαλείας της, στις εγκαταστάσεις της επιτρέπεται να εισέρχονται αποκλειστικά τα δικά της οχήματα³².

52. Η ΡΗΓΑΣ ανέφερε ότι, στην περίπτωση που υποψήφιος πελάτης ζητήσει προϊόντα με παράδοση εκτός περιοχής οργανωμένων δρομολογίων της, θα αξιολογηθεί το κόστος παράδοσης από δικά της φορτηγά συγκριτικά με το ύψος της παραγγελίας, ώστε να μην είναι η παράδοση ζημιογόνα, λόγω χαμηλού μικτού περιθωρίου κέρδους που δεν ξεπερνά το [...]%. Αν η έδρα του πελάτη δεν απέχει πολύ από υπάρχον δρομολόγιο, η ΡΗΓΑΣ θα παραδώσει με ίδια μέσα και με δικό της κόστος. Σε διαφορετική περίπτωση, μπορεί να ζητηθεί από τον πελάτη να καλύψει εκείνος τα έξοδα μεταφοράς με τρίτη μεταφορική εταιρεία. Όπως και οι προηγούμενες εταιρείες, η ΡΗΓΑΣ δεν παραδίδει προϊόντα από την έδρα της για λόγους ασφαλείας. Και η ΡΗΓΑΣ διαθέτει ιστοσελίδα από την οποία μπορούν να ενημερωθούν λιανέμποροι από άλλες περιοχές και αυτοβούλως να την προσεγγίσουν εμπορικά.
53. Την ίδια πολιτική παράδοσης σε πελάτες εκτός της γεωγραφικής περιοχής δραστηριοποίησής της ακολουθεί και η ΚΑΠΝΟΣ, της οποίας το περιθώριο κέρδους δεν ξεπερνά το [...]% και, συνεπώς, κάθε ανεπαίσθητη μεταβολή στο κόστος παράδοσης δύναται να κάνει τη συναλλαγή ασύμφορη για την εταιρεία. Η ίδια προσκόμισε κατάλογο με πελάτες εκτός περιοχής ενεργητικών πωλήσεων των προϊόντων της ΚΑΡΕΛΙΑ, βάσει της σχετικής σύμβασης συνεργασίας της με την εν λόγω καπνοβιομηχανία³³. Η ΚΑΠΝΟΣ επεσήμανε ότι, σύμφωνα με τις συμβάσεις που έχει συνάψει με την ΒΑΤ και την ΙΜΠΕΡΙΑΛ, δεν ορίζεται συγκεκριμένη εντός της Αττικής περιοχή δραστηριοποίησης. Και η ΚΑΠΝΟΣ, όπως και οι άλλες εταιρείες, δεν παραδίδει προϊόντα από την έδρα της για λόγους ασφαλείας, αν και εξαίρεση αποτέλεσε η παράδοση προϊόντων στην ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ το 2014, στο πλαίσιο της υπ' αριθ. 8226/2014 απόφασης ασφαλιστικών μέτρων. Και η ΚΑΠΝΟΣ διαθέτει εμπορική ιστοσελίδα ανοιχτή σε κάθε ενδιαφερόμενο, καθώς και εμπορική σελίδα στη σελίδα κοινωνικής δικτύωσης facebook και κατά συνέπεια είναι πρακτικά διαθέσιμη στους λιανεμπόρους που επιθυμούν με πρωτοβουλία τους να την προσεγγίσουν εμπορικά.
54. Η ΚΑΡΥΔΗΣ ανέφερε ότι αν κάποιος πελάτης εκτός περιοχής δραστηριοποίησής της, θέλει να παραγγείλει από αυτήν, θα τον ενημερώσει για την αξία της παραγγελίας του, καθώς και για την ημέρα και ώρα που θα πρέπει να παραλάβει τα προϊόντα από τις εγκαταστάσεις της³⁴. Επεσήμανε δε ότι κριτήριο επιλογής της γεωγραφικής περιοχής δραστηριοποίησής της είναι να μην υπάρχουν υψηλά κόστη διανομής, λόγω του χαμηλού περιθωρίου κερδοφορίας.

³² Επεσήμανε ότι σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου κάποιος πελάτης της, για έκτακτους λόγους υγείας, ζήτησε κατ' εξαίρεση να παραλάβει από την έδρα της, τον εξυπηρέτησε.

³³ Οι εν λόγω πελάτες αγόρασαν προϊόντα ΚΑΡΕΛΙΑ συνολικής αξίας [...] ευρώ περίπου από 01.07.2018 έως 06.11.2019.

³⁴ Σχετικά προσκόμισε παραστατικό αξίας [...] ευρώ της 06.06.2017 προς την [...] από το Περιστέρι, στο οποίο αναγράφεται ότι τα εμπορεύματα θα παραληφθούν από την έδρα της ΚΑΡΥΔΗΣ στη Μάνδρα Αττικής.

55. Η ΠΑΠΟΥΛΗΣ ανέφερε ότι σε περίπτωση που κάποιος πελάτης έρθει στο κατάστημά για να παραγγείλει, θα τον εξυπηρετήσει κανονικά από όποια περιοχή και αν έρχεται.

IV.2.3 Σχέσεις με την καταγγέλλουσα

56. Οι καταγγελλόμενες ερωτήθηκαν αν έχουν εμπορικές σχέσεις με την καταγγέλλουσα και τους ζητήθηκε να προσκομίσουν σχετικά αποδεικτικά στοιχεία.
57. Η ΣΙΑΦΑΚΑΣ ανέφερε ότι δεν έχει ποτέ προμηθεύσει την καταγγέλλουσα ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, καθώς η τελευταία δεν της απεύθυνε ποτέ ολοκληρωμένη παραγγελία. Πιο συγκεκριμένα, η εταιρεία ισχυρίστηκε ότι η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ «*απέστειλε κάποιες έγγραφες επιστολές εν είδη παραγγελίας χωρίς φυσικά να καταβάλει το αναλογούν τίμημα, σε μια προσπάθεια και μόνον να εμφανίσει την εταιρεία μας ότι παραβιάζει δήθεν τη δικαστική απόφαση για να ζητήσει προσχηματικά την βεβαίωση φερόμενης παράβασης, όπως και έπραξε και φυσικά οι ενέργειές της ακυρώθηκαν κατόπιν ασκήσεως ανακοπής από μέρος μας, όπως αποδεικνύεται από τις προσκομιζόμενες δικαστικές αποφάσεις*».
58. Η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ, όπως έχει ήδη αναφερθεί, προμήθευσε την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ για κάποιους μήνες κατά το έτος 2014. Η καταγγέλλουσα είχε προβεί και στο παρελθόν και συγκεκριμένα την 27.09.2013³⁵ σε παραγγελία, με την οποία ζητούσε να παραλάβει τα εμπορεύματα από την έδρα της εταιρείας, στην οποία η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ απάντησε αυθημερόν ότι δεν είναι εφικτή η παραλαβή από την έδρα της και προσκάλεσε την καταγγέλλουσα σε συνάντηση, ώστε να συμφωνήσουν τους όρους πώλησης.
59. Μετά την έκδοση της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων και συγκεκριμένα την 04.09.2014, η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ έστειλε παραγγελία στην ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ, στην οποία η τελευταία απάντησε αυθημερόν, γνωστοποιώντας τραπεζικό λογαριασμό για να προεξοφληθεί το τίμημα σύμφωνα με την προαναφερόμενη απόφαση, καθώς και το ύψος των μεταφορικών εξόδων (50 ευρώ) που θα έπρεπε να καταβάλει η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ στην μεταφορική εταιρεία που θα εκτελούσε την παράδοση. Η παραγγελία τελικά εκτελέστηκε την 06.09.2014, αφού δέχτηκε η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ να αναλάβει τα έξοδα μεταφοράς. Η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ προέβη και σε άλλες παραγγελίες, κατά το διάστημα ισχύος της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, οι οποίες εκτελούνταν συνήθως την επόμενη³⁶. Σημειώνεται ότι η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ άρχισε να παραδίδει στην έδρα της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, αναλαμβάνοντας η ίδια το κόστος παράδοσης με επιφύλαξη, καθώς η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ προέβη σε έκδοση επιταγής προς πληρωμή για μη συμμόρφωση με την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων.

³⁵ Η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ προσκόμισε τη σχετική χειρόγραφη παραγγελία.

³⁶ Βλ. τις από 15.9.2014, 17.9.2014, 23.9.2014, 10.10.2014, 14.10.2014, 15.10.2014, 20.10.2014 και 30.10.2014 παραγγελίες της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ και σχετικά αποδεικτικά παράδοσης από την ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ. Επίσης, η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ ισχυρίζεται ότι η καταγγέλλουσα άλλαζε την ώρα στα φαξ της, γεγονός το οποίο της επεσήμανε κάθε φορά, έστειλε τις παραγγελίες πέραν της ώρας που δέχονταν παραγγελίες, αλλά αξίωνε αυτές να εκτελεστούν την επόμενη ή ενίοτε και αυθημερόν, απαιτούσε να τις παραδίδουν τα Σάββατα, ενώ οι καπνοβιομηχανίες δεν παρέδιδαν τα Σάββατα και αρνιόταν να εκπληρώσει ως όριζε η απόφαση «*ταυτοχρόνως με την παραγγελία*» καθώς έκανε δική της ερμηνεία της απόφασης.

60. Η ΡΗΓΑΣ δήλωσε ότι δεν προμήθευσε ποτέ την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, διότι ουδέποτε της απηύθυνε ολοκληρωμένη παραγγελία. Αντιθέτως απέστειλε κάποιες έγγραφες επιστολές, χωρίς να καταβάλει το αναλογούν τίμημα. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της, η ΡΗΓΑΣ προσκόμισε σχετική αλληλογραφία.
61. Η ΚΑΠΝΟΣ προσκόμισε την αλληλογραφία και τα παραστατικά από το 2014 για τις τέσσερις (4) παραγγελίες που δέχτηκε συνολικά από τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ. Σύμφωνα με τα αποδεικτικά στοιχεία, η πρώτη παραγγελία της 07.08.2014 δεν παρελήφθη από τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, γιατί η ΚΑΠΝΟΣ την είχε χρεώσει στις τιμές, στις οποίες προμήθευε τους λιανοπωλητές και όχι σύμφωνα με όσα προέβλεπε η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων. Η δεύτερη παραγγελία της 04.09.2014 εκτελέστηκε με χρέωση, σύμφωνη με την απόφαση και τελικά παραλήφθηκε την 10.09.2014 από οχήματα της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ από την έδρα της ΚΑΠΝΟΣ, παρακάμπτοντας τα θέματα ασφαλείας της, σε συνέχεια της άρνησης της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ να πληρώσει τα μεταφορικά έξοδα 60 ευρώ τρίτης εταιρείας για παράδοση στην έδρα της. Την 09.09.2014 η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ έστειλε και τρίτη παραγγελία, την οποία ουδέποτε παρέλαβε, αφού δεν αποδέχτηκε την επιβάρυνσή της με τα μεταφορικά έξοδα τρίτης εταιρείας για παράδοση στην έδρα της. Η από 15.09.2014 τέταρτη παραγγελία της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ παρελήφθη από οδηγό της την επόμενη μέρα από την έδρα της ΚΑΠΝΟΣ.
62. Η εταιρεία ΚΑΡΥΔΗΣ ανέφερε ότι δεν έχει προμηθεύσει με καπνικά προϊόντα την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ. Προσκόμισε σχετικά αλληλογραφία με την καταγγέλλουσα, από την οποία προκύπτει ότι η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ προέβη σε παραγγελίες την 04.09.2014 και την 05.09.2013, στις οποίες η ΚΑΡΥΔΗΣ ανταποκρίθηκε, στέλνοντας την αξία τους και τον τραπεζικό λογαριασμό στον οποίο θα έπρεπε να προκαταβληθεί το τίμημα πριν την παραλαβή της παραγγελίας στην έδρα της καταγγέλλουσας με κόστος 50 ευρώ για τη μεταφορά από τρίτη εταιρεία, καθώς η ΚΑΡΥΔΗΣ δεν έχει δρομολόγια που εξυπηρετούν την περιοχή της. Η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ ζήτησε να παραλάβει τα προϊόντα από την έδρα της ΚΑΡΥΔΗΣ, το οποίο αρνήθηκε η ΚΑΡΥΔΗΣ, για λόγους ασφαλείας, επισημαίνοντας ότι συμμορφώνεται πλήρως με την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, η οποία υποχρεώνει τους διανομείς να παραδίδουν στην έδρα της καταγγέλλουσας, ενέργεια που συνεπάγεται πρόσθετο κόστος μεταφοράς, το οποίο δεν αναλαμβάνει η ΚΑΡΥΔΗΣ, συνεπώς στην εμπορική πολιτική της έναντι και των λοιπών πελατών της.

IV.2.4 Άλλες αιτιάσεις που προκύπτουν από την καταγγελία

63. Σχετικά με τον τρόπο που επιλέχτηκαν οι 12 διανομείς από τις εταιρείες ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΚΑΡΕΛΙΑ, ΒΑΤ και ΙΜΠΕΡΙΑΛ, η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ ανέφερε ότι οι πρώην πρατηριούχοι κατέθεσαν business plans στις ανωτέρω εταιρείες, επιδιώκοντας να επιλεγούν ως αποκλειστικοί διανομείς και εν τέλει επιλέχτηκαν με κριτήρια επαγγελματισμού, σοβαρότητας, προοπτικής ανάπτυξης και οικονομικής επιφάνειας.

64. Οι ίδιες καταγγελλόμενες παραθέτουν σειρά αποφάσεων³⁷ που εκδόθηκαν επί συναφών ζητημάτων, αναφορικά με την αλλαγή του δικτύου διανομής από όλες τις καπνοβιομηχανίες και τις εισαγωγικές εταιρείες καπνικών προϊόντων. Ειδική μνεία γίνεται στην υπ' αριθ. 5800/2018 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και την υπ' αριθ. 3214/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, επί αγωγών αποζημίωσης που ασκήθηκε από τους πρατηριούχους του παλαιού καθεστώτος διανομής, κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Πρατηριούχων Σιγαρέτων Αθηνών και Προαστίων, τις οποίες θεμελίωσαν στη νομική βάση της αδικοπραξίας και κυρίως στη βάση του άρθρου 919 ΑΚ (αντίθεση στα χρηστά ήθη). Και οι δύο αποφάσεις απέρριψαν καθ' ολοκληρίαν τις αγωγές, ως κατ' ουσία αβάσιμες, δεχόμενες κυρίως ότι η εξέλιξη του δικτύου διανομής ήταν αναπόφευκτη εξέλιξη σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς και ουδεμία συμπεριφορά αθέμιτη ή αντίθετη στα χρηστά ήθη έλαβε χώρα. Η απόφαση υπ' αριθ. 5800/2018 αναφέρει επιπλέον ότι «τα κριτήρια δε επιλογής των συνεργατών των εταιριών ήταν: α) η επιχειρηματικότητα, ήτοι η διάθεση και δυνατότητα προσαρμογής στις εκάστοτε διαμορφούμενες συνθήκες αγοράς, β) η οικονομική υγεία και επιφάνεια και γ) η ποιότητα και το αποτέλεσμα της μέχρι τότε δραστηριοποίησή του επιχειρηματία ιδίως ως προς την ικανοποίηση της ζήτησης και των σχέσεων με τα σημεία λιανικής».
65. Επί της δυνατότητας διενέργειας παθητικών πωλήσεων, οι καταγγελλόμενες αναφέρουν ότι αν και είναι δεδομένη η διαθεσιμότητά τους για παθητικές πωλήσεις σε οιοδήποτε ενδιαφερόμενο από οποιοδήποτε σημείο της Αθήνας, μια τέτοια ζήτηση καθίσταται σπάνια, εξαιτίας της σημαντικής για το συγκεκριμένο καπνικό αγαθό αλλαγής της τιμής που επέρχεται στην περίπτωση πρόσθετων εξόδων μεταφοράς εκτός της γεωγραφικής περιοχής ευθύνης τους, σε συνδυασμό πάντα με το ισχύον περιθώριο κέρδους τόσο των διανομέων όσο και των λιανεμπόρων. Το μικτό κέρδος κατά μέσο όρο [...]%, το οποίο πρέπει να καλύψει τα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης (εργατώρες-ημερομίσθια οδηγών, υπερωρίες, καύσιμα οχημάτων και συντήρηση οχημάτων), αφήνοντας και κάποιο καθαρό κέρδος, μπορεί να επιτευχθεί στη βάση προσεκτικού σχεδιασμού των δρομολογίων για την κάλυψη της πελατείας τους. Μοναδικό κριτήριο για να καθορίσει ο διανομέας, εάν μια παραγγελία είναι συμφέρουσα ή ασύμφορη είναι το κόστος διανομής που είναι το μεγαλύτερο μέρος του κόστους. Όσο ασύμφορη είναι η εξυπηρέτηση ενός απομακρυσμένου πελάτη για τον ίδιο το διανομέα, άλλο τόσο ασύμφορη είναι και για τον πελάτη, καθώς αυτός μπορεί να αποφύγει το πρόσθετο μεταφορικό κόστος, αγοράζοντας φθηνότερα και αμεσότερα από τον διανομέα της περιοχής του, όπως και κάνει.

³⁷ Αναφορικά με την τακτική αγωγή που ασκήθηκε από τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, κατά όλων των νέων διανομέων και η δικάσιμος της οποίας ορίστηκε στις 15.02.2017, η καταγγέλλουσα ζήτησε να μην συζητηθεί η αγωγή της και δικονομικώς ματαιώθηκε. Ουδέποτε η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ επανέφερε προς συζήτηση με σχετική κλήση, ενώ εκ της μη επαναφοράς της εντός προθεσμίας 60 ημερών από την ματαίωση ως δικονομική συνέπεια επήλθε η διαγραφή της αγωγής από το πινάκιο.

66. Ανακεφαλαιωτικά, οι περισσότερες από τις καταγγελλόμενες τονίζουν ότι οι συνθήκες διανομής των καπνικών προϊόντων είναι απολύτως σύμφωνες με το δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού, εμπίπτουν απολύτως στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, είναι επωφελείς για τους τελικούς καταναλωτές και βασίζονται στην βέλτιστη δυνατή εξοικονόμηση μεταφορικού κόστους, η οποία έχει ως συνέπεια την μικρότερη δυνατή επιβάρυνση για τον τελικό χρήστη-καταναλωτή.

IV.3 Συμπεράσματα

67. Από τα ανωτέρω στοιχεία που συνέλεξε η ΓΔΑ με την έρευνά της σε σχέση με την εξυπηρέτηση των παραγγελιών της καταγγέλλουσας και τους όρους συνεργασίας μαζί της, κατά την περίοδο από την έκδοση της προσωρινής διαταγής την 30.09.2013, μέχρι και την απόφαση ανάκλησης τον Ιανουάριο του 2015, προκύπτουν τα εξής:
68. Η ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ προμήθευσε τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ από τον Οκτώβριο του 2013 έως και το Νοέμβριο του 2013 και στη συνέχεια από τις 12.09.2014 έως και τις 05.01.2015. Αν και αρχικά, κατά την περίοδο ισχύος των ασφαλιστικών μέτρων, ζήτησε από τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ να καλύψει το κόστος μεταφοράς για παράδοση στην έδρα της τελευταίας, τελικά δέχτηκε να παραλαμβάνει η ίδια η καταγγέλλουσα τις παραγγελίες της από την έδρα της.
69. Η ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, στην περιοχή ευθύνης της οποίας δραστηριοποιείται η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, προμήθευε τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ καθ' όλη τη διάρκεια των ασφαλιστικών μέτρων, καθώς και μετά την ανάκληση αυτών και συγκεκριμένα μέχρι και τις 2.10.2015. Οι παραγγελίες της καταγγέλλουσας παραδίδονταν στην έδρα της χωρίς επιπλέον επιβάρυνση.
70. Η ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ διενήργησε πωλήσεις προς την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ τον Οκτώβριο του 2013, καθώς και τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2014 τις οποίες παραλάμβανε η καταγγέλλουσα από τις εγκαταστάσεις του διανομέα.
71. Η ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ, καθώς για λόγους ασφαλείας δεν παραδίδει εμπόρευμα στις εγκαταστάσεις της, αρνήθηκε στη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ να παραλάβει από την έδρα της και η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ αρνήθηκε να πληρώσει το επιπλέον κόστος μεταφοράς για παράδοση στην έδρα της, με συνέπεια η καταγγέλλουσα να ενεργοποιήσει την απόφαση ασφαλιστικών λόγων μη συμμόρφωσης σε αυτή.
72. Η ΑΛΕΞΙΟΥ, κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης ασφαλιστικών, προμήθευε τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, η οποία παραλάμβανε τις παραγγελίες της από την έδρα της πρώτης. Μετά την ανάκληση των ασφαλιστικών μέτρων, η ΑΛΕΞΙΟΥ ενημέρωσε τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ ότι προτίθεται να την προμηθεύει, αλλά πλέον στις τιμές που χρεώνει τους πελάτες λιανικής σε αντίθεση με τις τιμές που όφειλε να την χρεώνει βάσει της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων. Η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ βάσει των νέων πλέον δεδομένων συναλλαγής ακύρωσε παραγγελία, στην οποία προέβη, αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης ανάκλησης.

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

73. Η ΣΙΑΦΑΚΑΣ η οποία δεν δέχεται για λόγους ασφαλείας να προσέρχονται οι πελάτες στην έδρα της, προκειμένου να παραλαμβάνουν τις παραγγελίες τους και ενημέρωσε σχετικά και την καταγγέλλουσα, δεν την προμήθευσε με προϊόντα, καθώς η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ δεν δέχτηκε να αναλάβει το κόστος μεταφοράς από τρίτη εταιρεία.
74. Η ΚΑΙΠΝΟΣ προμήθευσε την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ κατά τη διάρκεια ισχύος των ασφαλιστικών μέτρων, επιτρέποντας κατ' εξαίρεση στην καταγγέλλουσα να παραλαμβάνει από την έδρα της.
75. Η ΚΑΙΠΝΟΠΟΛΙΣ ικανοποίησε τις παραγγελίες της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, κατά τη διάρκεια ισχύος των ασφαλιστικών μέτρων, και αν και στην περίπτωση της πρώτης παραγγελίας η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ δέχτηκε να πληρώσει το κόστος μεταφοράς στη συνέχεια, υπό τον κίνδυνο έκδοσης διαταγής πληρωμής για μη συμμόρφωση με την απόφαση 8226/2014, η ΚΑΙΠΝΟΠΟΛΙΣ ανέλαβε η ίδια το κόστος παράδοσης στην έδρα της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ.
76. Η καταγγέλλουσα δεν δέχτηκε να πληρώσει το κόστος μεταφοράς για παραλαβή παραγγελίας από τη ΡΗΓΑΣ, η οποία σε καμία περίπτωση δεν παραδίδει εμπόρευμα εντός της έδρας της και ως εκ τούτου δεν υπήρχε καμία συναλλαγή μεταξύ τους.
77. Η ΚΑΡΥΔΗΣ στηριζόμενη στην απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, η οποία αναφέρει ότι οι διανομείς υποχρεούνται να παραδίδουν-προμηθεύουν, λόγω πωλήσεως, την καταγγέλλουσα, ενημέρωσε την τελευταία ότι σε συμμόρφωση με την εν λόγω απόφαση θα ικανοποιήσει τις παραγγελίες της, εφ' όσον η τελευταία δεχτεί να πληρώσει το κόστος μεταφοράς στην έδρα της, γεγονός που αρνήθηκε η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ.
78. Από τα ανωτέρω φαίνεται ότι οι **διανομείς εφήρμοσαν διαφορετικούς όρους συναλλαγής με την καταγγέλλουσα, πριν και κατά τη διάρκεια ισχύος των ασφαλιστικών μέτρων**, σχετικά με την πολιτική παράδοσης που ακολουθούν για τους άλλους πελάτες τους, σε συμμόρφωση με την απόφαση ασφαλιστικών κατά την αντίληψή τους. Ειδικά ως προς την ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, στην περιοχή ευθύνης της οποίας δραστηριοποιείται η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, η εταιρεία δέχτηκε παραγγελίες της καταγγέλλουσας και μετά την ανάκληση των ασφαλιστικών μέτρων και μέχρι και τις αρχές Οκτωβρίου 2015, τις οποίες εξυπηρέτησε παραδίδοντάς στην έδρα της χωρίς επιπλέον χρέωση.
79. Αναφορικά με τη συναλλαγή των καταγγελλόμενων με άλλους χονδρεμπόρους, από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψε ότι οι ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ, ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΛΕΞΙΟΥ, ΚΑΙΠΝΟΣ, ΚΑΙΠΝΟΠΟΛΙΣ, ΡΗΓΑΣ, ΚΑΡΥΔΗΣ και ΠΑΠΟΥΛΗΣ **κατά καιρούς έχουν προμηθεύσει άλλοτε με μικρές ποσότητες και άλλοτε με σημαντικές ποσότητες χονδρεμπόρους που ενίοτε δραστηριοποιούνται εκτός της περιοχής ευθύνης τους**. Εξ αυτών οι ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ, ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΛΕΞΙΟΥ, ΚΑΡΥΔΗΣ και ΠΑΠΟΥΛΗΣ δέχονται κατά καιρούς να παραλάβουν οι πελάτες τους το εμπόρευμα από τις εγκαταστάσεις τους, τηρώντας συγκεκριμένους κανόνες ασφαλείας. Οι ΚΑΙΠΝΟΣ, ΚΑΙΠΝΟΠΟΛΙΣ και ΡΗΓΑΣ σε καμία περίπτωση δεν δέχονται πελάτες να παραλάβουν από την έδρα τους λόγω ασφαλιστηρίων συμβολαίων με εξαίρεση

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

τις παραλαβές παραγγελιών της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ από την ΚΑΙΝΟΣ κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης των ασφαλιστικών. Οι ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ και ΣΙΑΦΑΚΑΣ ανέφεραν ότι δεν προμηθεύουν χονδρεμπόρους.

V ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

80. Στο πλαίσιο ορισμού της σχετικής αγοράς τίθενται τα όρια μέσα στα οποία επικρατούν σχετικά ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Η σχετική αγορά ορίζεται σε συνάρτηση με τους ανταγωνιστικούς περιορισμούς που υπάρχουν για τις επιχειρήσεις σε προϊόντα και γεωγραφικές αγορές³⁸. Συνεπώς, η σχετική αγορά προσδιορίζεται ως προς δύο διαστάσεις:
- Τα προϊόντα/υπηρεσίες που πωλούνται/προσφέρονται στην εν λόγω αγορά (σχετική αγορά προϊόντων).
 - Τη γεωγραφική περιοχή στην οποία πωλούνται/προσφέρονται τα προϊόντα/υπηρεσίες (σχετική γεωγραφική αγορά).
81. Η σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους. Στη σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνονται αφενός το προϊόν (ή προϊόντα) που αφορούν στην υπό εξέταση υπόθεση καθώς και όλα τα προϊόντα που είναι υποκατάστατά τους είτε από πλευράς ζήτησης είτε από πλευράς προσφοράς και των οποίων η διαθεσιμότητα (ή δυναμική διαθεσιμότητα) εμποδίζει τις ελεγχόμενες επιχειρήσεις να αυξήσουν επικερδώς την τιμή τους κατά ένα μικρό αλλά σημαντικό ποσοστό για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα.
82. Εν προκειμένω, ως σχετικές αγορές προϊόντων θεωρούνται οι εξής αγορές βιομηχανοποιημένων προϊόντων καπνού: α) των βιομηχανοποιημένων σιγαρέττων (τσιγάρων), β) των πούρων και σιγαρίλλος (πουράκια), και γ) του καπνού που προορίζεται για την κατασκευή στριφτών τσιγάρων³⁹.
83. Σε ό,τι αφορά στη σχετική γεωγραφική αγορά, αυτή θα πρέπει να ορισθεί ως η περιοχή όπου δραστηριοποιείται ο διανομέας/χονδρέμπορος, υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Εν προκειμένω, ως σχετική γεωγραφική αγορά θα μπορούσε να θεωρηθεί η αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η καταγγέλλουσα, αλλά και οι καταγγελλόμενοι, η οποία σύμφωνα με στοιχεία της έρευνας είναι η ευρύτερη περιοχή της Αττικής.

VI ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

³⁸ Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού», ΕΕ C 372 της 09.12.1997.

³⁹ Βλ. σχετικά Αποφάσεις ΕΑ 144/2000, 254/2003, 297/2006, 490/2010 και 612/2015 καθώς και υποθέσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπ' αριθμ. COMP/M.1735 – Seita/Tabacalera· COMP/M.3248 – BAT/ETI· IV/M.1415 – BAT/Rothmans· και COMP/M.3728 – Autogrill/Altadis/Aldeasa.

VI.1 Εξέταση της υπό κρίση καταγγελίας υπό το πρίσμα του άρθρου 1 του ν. 3959/2011

84. Η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ διά της κρινόμενης καταγγελίας της διαμαρτύρεται κατ' αρχήν για εναρμονισμένη πρακτική των εταιρειών παραγωγής τσιγάρων και ειδών καπνού IMPERIAL, B.A.T., ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ και ΚΑΡΕΛΙΑ για την επιλογή 12 κοινών διανομέων με αποκλειστική αρμοδιότητα καθενός σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Εντούτοις, όπως επισημάνθηκε και ανωτέρω, η εξεταζόμενη καταγγελία δεν στρέφεται κατά των προαναφερθεισών καπνοβιομηχανιών.
85. Σε κάθε περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, το ενδεχόμενο εναρμονισμένης πρακτικής των καπνοβιομηχανιών ως προς την επιλογή των 12 κοινών διανομέων κρίθηκε με την η υπ' αριθ. 612/2015 απόφαση της ΕΑ. Σύμφωνα με την κρίση της ΕΑ στην απόφαση αυτή δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά για τη διαπίστωση σύναψης οριζόντιας συμφωνίας ούτε και εναρμονισμένης πρακτικής, κατά την έννοια των εθνικών και ενωσιακών διατάξεων περί ανταγωνισμού, μεταξύ όλων ή ορισμένων εκ των καταγγελλόμενων εταιρειών παραγωγής καπνικών προϊόντων με αντικείμενο την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού⁴⁰ και ειδικότερα συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής για τη δημιουργία δικτύου με κοινούς διανομείς.

VI.1.1. Ισχυρισμοί της καταγγέλλουσας

86. Κατά την καταγγέλλουσα, οι καταγγελλόμενες προέβησαν στις εξής ενέργειες, οι οποίες, κατά την γνώμη της, αντιτίθενται στο δίκαιο του ανταγωνισμού:
- α) αρνήθηκαν να την προμηθεύουν με καπνικά προϊόντα της ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ με επαρκές περιθώριο κέρδους ή έστω σε τιμές που προμήθευαν και τα σημεία λιανικής, είτε μη απαντώντας σε αιτήματα παραγγελίας της είτε προβάλλοντας διάφορους εύσημους λόγους για τη μη εκπλήρωση των παραγγελιών της, με συνέπεια να αποκλειστεί από την αγορά. επίσης, αρνούνται να προμηθεύσουν και τους υπόλοιπους πρατηριούχους καπνικών προϊόντων·
 - β) άτύπως συμφώνησαν (ίσως και σε συνεννόηση με τις τέσσερις καπνοβιομηχανίες) για τη δημιουργία δώδεκα εδαφικών περιοχών στο Νομό Αττικής, για κάθε μία από τις οποίες έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για τη διανομή των καπνικών προϊόντων μία από αυτές·
 - γ) προέβησαν σε άτυπη συμφωνία για την επιβολή ομοιόμορφων και ιδιαίτερα δυσμενών για τα σημεία λιανικής πώλησης όρων συναλλαγής, οι οποίοι συνίστανται στην ελάχιστη ποσότητα παραγγελίας και μέγιστο όριο αξίας αυτής, τον χρόνο παραγγελίας, τον τρόπο παράδοσης και τον τρόπο εξόφλησης.

VI.1.2. Επί του ισχυρισμού της καταγγέλλουσας περί άρνησης των καταγγελλόμενων επιχειρήσεων να την προμηθεύουν με καπνικά προϊόντα κατά παράβαση του

⁴⁰ Επισημαίνεται ότι κατά τη διερεύνηση των ως άνω καταγγελιών, η υπηρεσία εξέτασε και τις νέες συμβάσεις συνεργασίας των ως άνω καταγγελλόμενων καπνοβιομηχανιών με τους επιλεγμένους (καταγγελλόμενους εν προκειμένω) διανομείς τους μετά την αναδιάρθρωση των δικτύων τους.

*άρθρου 1 του ν. 3959/2011, με σκοπό τον αποκλεισμό της από την σχετική αγορά
(υπό (α) ανωτέρω)*

Θεωρητικό Πλαίσιο

87. Το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 απαγορεύει τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, τις αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική που έχουν, ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα, την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής και των αγορών, ή στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού, στην εφαρμογή στο εμπόριο άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές, ιδίως στην αδικαιολόγητη άρνηση πώλησης, αγοράς ή άλλης συναλλαγής, που ενδιαφέρει εν προκειμένω.
88. «Συμφωνία» υφίσταται όταν οι επιχειρήσεις, ρητά ή σιωπηρά, εγκρίνουν από κοινού σχέδιο που καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές της αμοιβαίας δράσης τους (ή αποχής από τη δράση) στην αγορά. Αρκεί οι επιχειρήσεις να έχουν εκφράσει την κοινή τους βούληση να συμπεριφερθούν στην αγορά κατά καθορισμένο τρόπο.
89. Επομένως, ελάχιστο περιεχόμενο και επαρκής προϋπόθεση για την ύπαρξη συμφωνίας αποτελεί η σύμπτωση της βουλήσεως δύο τουλάχιστον μερών, της οποίας η μορφή εκδήλωσης και ο βαθμός δεσμευτικότητας δεν είναι σημαντικός, εφόσον συνιστά πιστή έκφραση της κοινής βούλησης αυτών⁴¹.
90. Η «εναρμονισμένη πρακτική», σύμφωνα με πάγια νομολογία, συνιστά μορφή συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων η οποία, χωρίς να έχει φθάσει μέχρι του σημείου σύναψης μίας κατά κυριολεξία συμφωνίας, αντικαθιστά ηθελημένα τους κινδύνους που ενέχει ο ανταγωνισμός για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις με μία έμπρακτη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών που καταλήγει σε όρους ανταγωνισμού που δεν ανταποκρίνονται στους συνήθεις όρους της αγοράς⁴². Δεν απαιτείται να έχει καταρτισθεί πραγματικό στρατηγικό «σχέδιο»⁴³ ή να έχουν προβεί οι επιχειρήσεις στον από κοινού καθορισμό της μελλοντικής τους συμπεριφοράς, αρκεί να έχουν εξαλείψει την αβεβαιότητα ως προς τις μελλοντικές ενέργειές τους εντός της αγοράς⁴⁴. Έτσι, ενώ γίνεται δεκτό ότι οι επιχειρηματίες μπορούν να «προσαρμόζονται ευφύως» στη διαπιστωθείσα ή αναμενόμενη συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους, χωρίς να θίγεται με τον τρόπο αυτό η αρχή της αυτόνομης διαμόρφωσης

⁴¹ Βλ. ενδεικτικά ΔΕφαΘ 559/2010, σκ. 17· ΔΕφαΘ 906/2010, σκ. 7· και ΔΕφαΘ 2891/2009, σκ. 18· ΔΕφαΘ 1682/2009, σκ. 27· Υπόθεση C-41/69, *Chemiefarma κατά Επιτροπής*, EU:C:1970:71, σκ. 112· Υπόθεση T- 41/96, *Bayer κατά Επιτροπής*, EU:T:2000:242, σκ. 67-69.

⁴² Υπόθεση C-48/69, *ICI κατά Επιτροπής*, EU:C:1972:70, σκ. 64· Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις C-40 έως 44/73, *Suiker Unie κατά Επιτροπής*, EU:C:1975:174, σκ. 26· Υπόθεση C-8/08, *T-Mobile Netherlands*, EU:C:2009:343, σκ. 26.

⁴³ Βλ. Υπόθεση C- 172/80, *Züchner v Bayerische Vereinsbank*, EU:C:1981:178, σκ. 13.

⁴⁴ Βλ. Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις T-25/95 έως T-104/95, *Cimenteries CBR κατά Επιτροπής*, EU:T:2000:77, σκ. 1852.

της επιχειρηματικής δράσης, η οποία διαπνέει τις διατάξεις του ανταγωνισμού, δεν ισχύει το ίδιο όταν έρχονται σε επαφή μεταξύ τους για να συντονίσουν από κοινού την πολιτική που θα ακολουθήσουν στην αγορά⁴⁵.

91. Πρέπει συναφώς να επισημανθεί ότι η παράλληλη συμπεριφορά επιχειρήσεων μπορεί μεν να αποτελέσει σημαντική ένδειξη, αλλά δεν μπορεί καθαυτή, και χωρίς τη συνδρομή του υποκειμενικού στοιχείου της βούλησης προς εναρμόνιση, να οδηγήσει σε διαπίστωση επίμεμπτης εναρμονισμένης πρακτικής⁴⁶. Η κατάφαση της συνδρομής του υποκειμενικού στοιχείου προϋποθέτει τουλάχιστον τη διαπίστωση επαφών μεταξύ των εμπλεκόμενων. Συνεπώς η παράλληλη συμπεριφορά δεν δημιουργεί τεκμήριο εναρμονισμένης πρακτικής, αλλά, σε περίπτωση που ελλείπουν τα αποδεικτικά στοιχεία για άμεσες επαφές μεταξύ των ανταγωνιστών, θα πρέπει να συναχθεί η ύπαρξη εναρμονισμένης πρακτικής, μόνον εφόσον οι συνθήκες της αγοράς καθιστούν απίθανη την ομοιομορφία στη συμπεριφορά χωρίς προηγούμενη συνεννόηση⁴⁷. Αν υπάρχει πιθανότητα άλλης εξήγησης (π.χ. αν η συμπεριφορά συνιστά μία λογική επιχειρηματική επιλογή), η παράβαση θεωρείται μη αποδειχθείσα⁴⁸.
92. Περαιτέρω, η περίπτωση του συλλογικού μπουκοτάζ αποτελεί σοβαρή παραβίαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011. Συνίσταται σε μία συντονισμένη άρνηση ομάδας ανταγωνιστών να συνδιαλλαγούν με έναν ή περισσότερους πελάτες ή προμηθευτές ή έναν ανταγωνιστή που δεν ανήκει στην ομάδα. Το συλλογικό μπουκοτάζ περιλαμβάνει την άρνηση να προμηθεύσουν ορισμένους πελάτες ή να συνάψουν συμβάσεις με υπεργολάβους⁴⁹. Το συλλογικό μπουκοτάζ είτε είναι μέρος μιας συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ δύο ή περισσότερων παραγωγών ή είναι το αποτέλεσμα εφαρμογής κανόνων ή κωδικών δεοντολογίας ενώσεων επιχειρήσεων.
93. Για τη διαπίστωση ωστόσο της εν λόγω αντι-ανταγωνιστικής πρακτικής απαιτείται η συνδρομή συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων ή κάποιου κανόνα ή απόφασης ένωσης επιχειρήσεων, η οποία μάλιστα να έχει τιμωρητικό – εκδικητικό χαρακτήρα, να στοχεύει δηλαδή στην τιμωρία ενός πελάτη, προμηθευτή ή ανταγωνιστή, που έχει επιδειξει μη αποδεκτή από τα μέλη του συλλογικού μπουκοτάζ συμπεριφορά⁵⁰.

Υπαγωγή στην υπό κρίση υπόθεση

⁴⁵ Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις C-40 έως 44/73, *Suiker Unie κατά Επιτροπής*, EU:C:1975:174, σκ. 173-174.

⁴⁶ Βλ. Υπόθεση C-48/69, *ICI κατά Επιτροπής*, EU:C:1972:70, σκ. 66.

⁴⁷ Βλ. Δ. Τζουγανάτος, *Ολιγοπώλιο και συλλογική δεσπόζουσα θέση στο δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού*, 2004, σελ. 54.

⁴⁸ Βλ. Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις 29/83 και 30/83, *CRAM κατά Επιτροπής*, EU:C:1984:130, σκ. 16-20.

⁴⁹ Βλ. Απόφαση Ευρ. Επιτροπής της 21.10.1998, COMP IV/35.691/E.4 - Pre-insulated pipes, EE L24, 30.1.1999, σελ.1.

⁵⁰ Βλ. Van Bael & Bellis “Competition law of the European Community”, 5th Edition, p. 378 και τη νομολογία, στην οποία παραπέμπει.

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

94. Στην προκειμένη περίπτωση οι 12 διανομείς καταγγέλλονται ουσιαστικά για συλλογικό μπουκοτάζ σε βάρος της καταγγέλλουσας, με σκοπό την παρεμπόδισή της να δραστηριοποιηθεί στην αγορά των τσιγάρων σε επίπεδο χονδρικής πώλησης.
95. Ωστόσο, από τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας, αλλά και το σύνολο των διαθέσιμων στοιχείων, δεν προκύπτει συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των εμπλεκομένων επιχειρήσεων με αντικείμενο τον αποκλεισμό της από την σχετική αγορά.
96. Συγκεκριμένα, η καταγγέλλουσα εν προκειμένω δεν επικαλείται οιασδήποτε μορφής επαφή ή επικοινωνία των καταγγελλόμενων επιχειρήσεων ούτε προσκομίζει στοιχεία επικοινωνίας και επαφών τους, κατά τις οποίες ετέθη ως θέμα η άρνηση συνεργασίας με την καταγγέλλουσα και τα οποία να κατατείνουν στην ύπαρξη εναρμονισμένης πρακτικής, κατά παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011. Από την έρευνα της ΓΔΑ επίσης δεν προέκυψαν στοιχεία ή ενδείξεις περί τέτοιων επαφών, με αντικείμενο την υιοθέτηση ομοιόμορφων και δυσμενών προς αυτήν όρων συναλλαγής.
97. Ως μοναδικό στοιχείο επικοινωνίας των καταγγελλόμενων εταιρειών που αφορά στην υπόθεση της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ αξιολογείται επιστολή της ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ προς την καταγγέλλουσα, η οποία φαίνεται να συντάχθηκε τον Οκτώβριο του 2014 και η οποία εντοπίστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία της ανταγωνίστριας εταιρείας ΑΛΕΞΙΟΥ και συγκεκριμένα στον ηλεκτρονικό χώρο του Εμπορικού Διευθυντή [...]. Η επιστολή αυτή απευθύνεται από τη ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ προς την καταγγέλλουσα, προκειμένου να της διευκρινίσει πως εκ παραδρομής κάποια προϊόντα, τα οποία δεν εντάσσονται στην κατηγορία προϊόντων καπνού, συμπεριλήφθηκαν στον τρόπο διάθεσης και τιμολόγησης της ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ στο πλαίσιο συμμόρφωσης με την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων⁵¹.
98. Το εν λόγω ηλεκτρονικό αρχείο, μολονότι συνιστά στοιχείο επαφής μεταξύ των προαναφερόμενων καταγγελλόμενων διανομέων καπνικών προϊόντων, δεν εισφέρει απόδειξη ή έστω ένδειξης συνεννόησης με αντι-ανταγωνιστικό αντικείμενο. Η ύπαρξη μιας τέτοιας επαφής δικαιολογείται αντικειμενικά στο πλαίσιο της δικαστικής διαμάχης που ήταν εν εξελίξει εκείνη την περίοδο, δυνάμει της άνω απόφασης ασφαλιστικών μέτρων. Ειδικότερα, δέον εν προκειμένω να επισημανθεί ότι οι άνω καταγγελλόμενες εταιρείες ΑΛΕΞΙΟΥ και ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ από κοινού με τις επίσης καταγγελλόμενες εταιρείες ΡΗΓΑΣ, ΚΑΠΝΟΣ, ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΙΑΦΑΚΑΣ και ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ υπέβαλαν αίτηση ανάκλησης της υπ' αριθ. 8226/2014 απόφασης περί λήψης ασφαλιστικών μέτρων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Το ίδιο δε το περιεχόμενο της επιστολής αφορά στη συμμόρφωση με την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων και ουδόλως παραπέμπει σε στοιχείο με σκοπό την εναρμόνιση των ενεργειών τους κατά παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011.

⁵¹ Βλ. ανωτέρω παρ. 28.

99. Σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν ήθελε θεωρηθεί ότι κάποιοι εμπορικοί όροι που ακολούθησαν οι καταγγελλόμενες (όπως π.χ. τρόπος παράδοσης και εξόφλησης) τυγχάνουν ομοιόμορφοι σε κάποιες εκφάνσεις τους, αυτοί δεν συνιστούν αποτέλεσμα συμφωνίας μεταξύ των καταγγελλόμενων. Μια ενδεχόμενη τέτοια ομοιόμορφη πρακτική ως προς τους εμπορικούς όρους των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων θα μπορούσε ευλόγως να εξηγηθεί ως μία παράλληλη – και όχι ως παραβατικώς εναρμονισμένη – συμπεριφορά αυτών, καθόσον αφενός ελλείπουν τα αποδεικτικά στοιχεία για άμεσες επαφές μεταξύ τους προς την κατεύθυνση της ομοιόμορφης εμπορικής πολιτικής και αφετέρου οι συνθήκες της αγοράς καθιστούν δικαιολογημένη την ομοιόμορφη σχετική συμπεριφορά χωρίς προηγούμενη συνεννόηση.
100. Ειδικότερα, πιθανή παράλληλη και όχι εναρμονισμένη συμπεριφορά εξηγείται στην προκειμένη περίπτωση στη βάση της διαφάνειας που επικρατεί σχετικά στην αγορά, δεδομένου ότι οι περισσότερες καπνοβιομηχανίες έχουν κοινό δίκτυο διανομής, γεγονός που ευνοεί τη μετάδοση της πληροφορίας και τη συνακόλουθη ενδεχόμενη ομοιομορφία.
101. Περαιτέρω, οι λόγοι ασφαλείας που οι καταγγελλόμενες εταιρείες επικαλούνται προκειμένου να υπερασπιστούν την παράδοση των προϊόντων τους στον χώρο του αγοραστή εν γένει, αξιολογούνται αφενός βάσιμοι και αντικειμενικοί, αφετέρου δεν είναι ικανοί να στοιχειοθετήσουν εναρμόνιση με αντι-ανταγωνιστικό αντικείμενο.
102. Ως προς τον ισχυρισμό της καταγγέλλουσας περί επιβολής ομοιόμορφων και δυσμενών όρων συνεργασίας στα σημεία λιανικής πώλησης, αυτός προβάλλεται αόριστα. Αφενός δεν προέκυψαν στοιχεία συνεννόησης μεταξύ των καταγγελλόμενων εταιρειών σχετικά, αφετέρου ουδέποτε περιήλθαν εις γνώση της ΕΑ συγκεκριμένα παράπονα ή/και στοιχεία από σημεία λιανικής πώλησης για ομοιόμορφους δυσμενείς όρους συναλλαγής με τους δώδεκα διανομείς.
103. Διευκρινίζεται εν προκειμένω ότι, κατά τα προβλεπόμενα στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 3959/2011, η ΕΑ δεν δεσμεύεται από την κρίση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που εξέδωσε την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων⁵². Σε κάθε περίπτωση, η εν λόγω απόφαση ανακλήθηκε στη συνέχεια με απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.
104. Συνεπώς, η όποια ομοιομορφία παρατηρείται σε επιμέρους όρους συνεργασίας των καταγγελλόμενων διανομέων με τους εκάστοτε αγοραστές δεν οφείλεται σε εναρμονισμένη πρακτική τους κατά παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011.

VI.1.3. Επί των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας σχετικά με την σύναψη περιοριστικής του ανταγωνισμού κατά το άρθρο 1 του ν. 3959/2011 άτυπης συμφωνίας μεταξύ

⁵² Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 3959/2011, τα δικαστήρια (πολιτικά και ποινικά), εφαρμόζουν τα άρθρα 1 και 2 του ν. 3959/2011, καθώς και τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ. Από την κρίση ωστόσο αυτή δεν δεσμεύονται η Επιτροπή Ανταγωνισμού, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών και το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν κρίνουν με βάση τις διατάξεις του νόμου αυτού.

των 12 καταγγελλόμενων διανομών για τη δημιουργία αποκλειστικών γεωγραφικών περιοχών (υπό (β) ανωτέρω)

Εισαγωγή – Οι συναφείς με την υπόθεση κρίσεις που περιέχονται στην υπ’ αριθ. 612/2015 απόφαση της ΕΑ

105. Στο πλαίσιο της υπ’ αριθ. 612/2015 απόφασης της ΕΑ εξετάστηκαν, μεταξύ άλλων, οι κάθετοι περιορισμοί που περιλαμβάνονται στις συναφθείσες συμβάσεις διανομής των καπνοβιομηχανιών με τους νέους επιλεγέντες διανομείς (οι καταγγελλόμενες εν προκειμένω εταιρείες) και οι οποίοι αφορούν στην περιοχή στην οποία ή στους πελάτες στους οποίους ο διανομέας δύναται να πωλεί τα συμβατικά προϊόντα. Στο πλαίσιο αυτό, καθίσταται σαφές ότι ο καθορισμός γεωγραφικών περιοχών δραστηριότητας των δώδεκα αποκλειστικών διανομών, τον οποίο η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ καταγγέλλει ως περιοριστικό του ανταγωνισμού κατά το άρθρο 1 του ν. 3959/2011, επιβάλλεται από ορισμένες από τις κάθετες συμφωνίες των καπνοβιομηχανιών με τους διανομείς και δεν αποτελεί αντικείμενο οριζόντιας συμφωνίας μεταξύ των καταγγελλόμενων διανομών, όπως υπολαμβάνει η καταγγέλλουσα.
106. Κατά την ομόφωνη κρίση της ΕΑ στο πλαίσιο της ως άνω υπ’ αριθ. 612/2015 απόφασης, εκτιμήθηκε ότι δεν επέρχεται βλαπτικό για τον ανταγωνισμό αποτέλεσμα – κατά την έννοια των εθνικών και ενωσιακών διατάξεων περί ανταγωνισμού – ως απόρροια είτε μεμονωμένων συμφωνιών, είτε ως σφραγιστικό αποτέλεσμα, από τις εξεταζόμενες συμβάσεις διανομής στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης των δικτύων των καταγγελλόμενων καπνοβιομηχανιών⁵³.
107. Ως προς τις συμβάσεις των εταιρειών ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΒΑΤ, ΚΑΡΕΛΙΑ, IMPERIAL που, κατά την προκαταρκτική εκτίμηση της ΕΑ στο πλαίσιο της υπόθεσης 612/2015, είχε πιθανολογηθεί ότι οι περιόριζαν υπέρμετρα τις πωλήσεις του διανομέα ή/και επέτρεπαν την πρόσβαση των εν λόγω προμηθευτριών εταιρειών σε ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες ανταγωνιστών τους, κατά τρόπο που ενδεχομένως αντίκειτο στις διατάξεις των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, όλες οι εμπλεκόμενες εταιρείες πρότειναν σε εκείνη την υπόθεση την ανάληψη δεσμεύσεων, με τροποποίηση των επίμαχων όρων, προκειμένου αυτοί να καταστούν συμβατοί με τους κανόνες του ανταγωνισμού, τις οποίες η ΕΑ έκανε δεκτές για καθεμία από τις καπνοβιομηχανίες.

Συμπέρασμα – Υπαγωγή στην υπό κρίση υπόθεση

108. Συνεπώς, σε συνέχεια της συμμόρφωσης των καπνοβιομηχανιών με τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν έναντι της ΕΑ για άρση κάθε ανησυχίας για τυχόν περιορισμούς αντίθετους στους κανόνες περί ανταγωνισμού, και δεδομένου ότι τροποποίησαν πράγματι τους επίμαχους συμβατικούς όρους και προσκόμισαν τις νέες τροποποιημένες συμβάσεις στην ΕΑ, εκτιμάται ότι το ζήτημα αυτό αντιμετωπίστηκε επαρκώς με την υπ’ αριθ. 612/2015 απόφαση της ΕΑ.

⁵³ Βλ. παρ. 113 επ. της απόφασης τους λόγους, για τους οποίους αξιολογήθηκαν ως μη περιοριστικές του ανταγωνισμού οι επίμαχες συμβάσεις διανομείς, καθώς και απόφαση 2415/2018 ΔιοικΕφΑθ, η οποία επικύρωσε τις σχετικές κρίσεις της ΕΑ.

VI.1.4. Επί των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας σχετικά την επιβολή ομοιόμορφων και ιδιαίτερα δυσμενών για τα σημεία λιανικής πώλησης όρων συναλλαγής (υπό (γ) ανωτέρω)

109. Όπως προαναφέρθηκε, από την έρευνα της ΓΔΑ δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να στοιχειοθετήσουν οιασδήποτε μορφής συνεννόηση των καταγγελλομένων, με σκοπό να αποκλείσουν την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ ή και άλλους πρατηριούχους από την εξεταζόμενη αγορά, αρνούμενοι να τους προμηθεύσουν με καπνικά προϊόντα.
110. Κατ' αρχάς κρίνεται κρίσιμο να σημειωθεί στο σημείο αυτό ότι κατά την αρχική λειτουργία του νέου δικτύου διανομής με τους δώδεκα κοινούς καταγγελλόμενους διανομείς δικαιολογείται εν μέρει κάποια δυσλειτουργία, για την οποία δεν μπορεί να καταλογισθεί όποια σκοπιμότητα από την πλευρά των καταγγελλομένων για μη προμήθεια και συνακόλουθα αποκλεισμό της καταγγέλλουσας ή άλλων πρατηριούχων από την αγορά καπνικών προϊόντων.
111. Περαιτέρω, για το χρονικό διάστημα από 30.09.2013, οπότε εξεδόθη η προσωρινή διαταγή και εν συνεχεία η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων που υποχρέωναν τις καταγγελλόμενες να προμηθεύουν τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ με προϊόντα της ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, έως και τον Ιανουάριο του 2015, οπότε ανακλήθηκε η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, οι καταγγελλόμενες – πλην εξαιρέσεων και για ειδικούς, αντικειμενικούς λόγους – προμήθευαν την καταγγέλλουσα σε συμμόρφωση και υπό τους όρους των διατάξεων αυτών, κατά τα ανωτέρω αναλυτικά εκτιθέμενα, και για τους λόγους αυτούς εν προκειμένω δεν αξιολογείται περαιτέρω η προμήθεια ή μη της καταγγέλλουσας από τις καταγγελλόμενες.
112. Το γεγονός δε ότι κάποιοι εκ των καταγγελλομένων διανομέων παρέπεμψαν τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ (ή και τους λοιπούς πρατηριούχους) στον αρμόδιο διανομέα της γεωγραφικής περιοχής δραστηριοποίησής τους, δεν συνιστά άρνηση προμήθειας ή απόδειξη απαγόρευσης των παθητικών πωλήσεων, η οποία εμπίπτει στο άρθρο 1 του ν.3959/2011, αλλά εύλογη αντίδραση, προκειμένου για την ομαλή και αποτελεσματικότερη λειτουργία του νέου δικτύου διανομής αφενός, αλλά και για την καλύτερη εξυπηρέτηση και χωρίς επιπρόσθετες χρεώσεις των αγοραστών (σημείων λιανικής και πρατηριούχων) ή των ίδιων των διανομέων, δεδομένου ότι ο προγραμματισμός δρομολογίων εκτός της γεωγραφικής περιοχής δραστηριοποίησης τους, συνεπάγεται επιπρόσθετο κόστος (μεταφοράς). Επιπλέον, με τη συμπεριφορά αυτή, οι διανομείς με δική τους πρωτοβουλία και χωρίς κάποιο συμβατικό περιορισμό, επέλεξαν να διασφαλίσουν τα δικά τους εμπορικά συμφέροντα εντός της γεωγραφικής ζώνης που έχει συμφωνηθεί με την εκάστοτε καπνοβιομηχανία.
113. Σε κάθε περίπτωση από την έρευνα της ΓΔΑ προέκυψε ότι οι καταγγελλόμενες εν γένει διενεργούν παθητικές πωλήσεις από την έναρξη λειτουργίας του νέου, κοινού συστήματος διανομής είτε με παράδοση άνευ επιπλέον κόστους από τις εγκαταστάσεις τους, είτε με παράδοση στην έδρα του αγοραστή με επιπλέον κόστος. Μετά δε την έκδοση της κατά τα άνω απόφασης ΕΑ 612/2015 (τον Ιούλιο του 2015) ήρθαν οι όποιες ανησυχίες σχετικά με

την πιθανή απαγόρευση των παθητικών πωλήσεων, με βάση σχετικούς όρους στις συμβάσεις με τις καπνοβιομηχανίες.

Η συμπεριφορά των καταγγελλομένων απέναντι στην καταγγέλλουσα

114. Ειδικότερα, όσον αφορά την συνεργασία των καταγγελλόμενων εταιρειών με τη ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, ειδικά για το χρονικό διάστημα μετά την ανάκληση της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, τον Ιανουάριο του 2015, οπότε οι καταγγελλόμενες δεν είχαν πλέον υποχρέωση από δικαστική απόφαση να την προμηθεύουν, καθώς και την συνεργασία τους με άλλους χονδρεμπόρους, από την αρχή της εφαρμογής λειτουργίας του νέου δικτύου έως και πρόσφατα, δεδομένου οι καταγγελλόμενες δεν δεσμεύτηκαν από αντίστοιχες αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων⁵⁴, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα⁵⁵, διαπιστώνονται τα ακόλουθα.
115. Η ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, η οποία δραστηριοποιείται στη γεωγραφική περιοχή της καταγγέλλουσας, προμήθευε την καταγγέλλουσα και μετά την ανάκληση της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων και μέχρι τον Οκτώβριο του 2015⁵⁶. Επίσης προμηθεύει το έτος 2015 και την χονδρεμπορική εταιρεία [...].
116. Η άνω μάλιστα καταγγελλόμενη διατηρούσε σχέσεις συνεργασίας με την καταγγέλλουσα καθιστώντας αυτήν «άμεσο» ανταγωνιστή της, αφού αμφότεροι δραστηριοποιούνταν στην ίδια γεωγραφική περιοχή, με αποτέλεσμα η τελευταία να ενεργεί ως άτυπος απλός διανομέας χονδρικής πώλησης, χωρίς να έχει οιαδήποτε συμβατική με τις καπνοβιομηχανίες σχέση, ενώ η ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ που συνεργάζεται δυνάμει συμβάσεων με τις καπνοβιομηχανίες, έχει αναλάβει πλήθος συμβατικών δεσμεύσεων⁵⁷.
117. Η ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ δέχθηκε να προμηθεύσει την καταγγέλλουσα σε τιμές λιανικής. Προφανώς η καταγγέλλουσα δεν δεχόταν να αγοράζει σε τιμές λιανικής και δεν επανήλθε με παραγγελία, παρά μόνο μετά την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων, η οποία υποχρέωνε τις καταγγελλόμενες να την προμηθεύουν με προσαύξηση 0,5% επί της τιμής αγοράς. Η ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ με τον ίδιο τρόπο αντιμετώπισε και τους χονδρεμπόρους [...], [...] και [...]
118. Η ΑΛΕΞΙΟΥ, ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2013, στην αρχική φάση υιοθέτησης του νέου δικτύου διανομής, επικοινωνήσε με την ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ, προκειμένου να συναντηθούν και να συζητήσουν τους όρους συνεργασίας, η οποία, κατά την ΑΛΕΞΙΟΥ, ουδέποτε ανταποκρίθηκε. Σημειώνεται μάλιστα ότι μετά την έκδοση της απόφασης ανάκλησης των ασφαλιστικών μέτρων, οπότε οι καταγγελλόμενες προμήθευαν σε τιμές λιανικής, η ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ ακύρωσε παραγγελία, στην οποία προέβη αμέσως μετά την έκδοση της προαναφερόμενης απόφασης, προφανώς γιατί δεν ήθελε να αγοράσει σε τιμές λιανικής.

⁵⁴ Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της εξεταζόμενης απόθεσης, αλλά και από την υπ' αριθμ. 612/2015 απόφαση ΕΑ.

⁵⁵ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω ΕΝΟΤΗΤΑ IV της παρούσας.

⁵⁶ Αρχές του 2016 η καταγγέλλουσα έπαυσε τις εργασίες της, βλ. παρ.7 της παρούσης.

⁵⁷ Π.χ. υποχρέωση αποζημίωσης σε περίπτωση δραστηριοποίησής της εκτός της περιοχής ευθύνης της. Η καταγγέλλουσα δεν δεσμεύεται ως προς τις περιοχές που μπορεί να προμηθεύει.

Επίσης, περιστασιακά προμηθεύει και άλλους χονδρεμπόρους, ανεξαρτήτως της περιοχής δραστηριοποίησής του, υπό τον όρο της παράδοσης στην έδρα της εταιρείας (π.χ. [...]).

119. Ως προς τις λοιπές εταιρείες δεν προέκυψε άρνηση συνεργασίας με την καταγγέλλουσα, για το διάστημα μετά την ανάκληση της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, με την έννοια της άρνησης ικανοποίησης συγκεκριμένης παραγγελίας που υπεβλήθη από την καταγγέλλουσα. Ωστόσο, οι περισσότερες καταγγελλόμενες, συνεργάστηκαν με άλλες χονδρεμπορικές εταιρείες. Ενδεικτικά αναφέρεται η ΚΑΠΝΟΣ, η οποία προμήθευσε την χονδρεμπορική εταιρεία ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ τα έτη 2018 και 2019 με προϊόντα αξίας [...], η ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ το έτος 2016 την χονδρεμπορική εταιρεία [...] και το πρατήριο τσιγάρων [...] με προϊόντα [...] ευρώ από Δεκέμβριο 2013 έως τον Μάιο 2019, η ΡΗΓΑΣ τη χονδρεμπορική εταιρεία [...] από Ιούλιο 2019 έως Νοέμβριο 2019, η ΛΕΒΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ την [...] τουλάχιστον για το έτος 2015.
120. Περαιτέρω, όσον αφορά την πολιτική των καταγγελλόμενων έναντι πελατών τους, οι οποίοι δραστηριοποιούνται εκτός της περιοχής ευθύνης τους, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, δεν προέκυψε άρνηση ενέργειας παθητικών πωλήσεων. Οι καταγγελλόμενες κατά κανόνα διενεργούν παθητικές πωλήσεις, προμηθεύοντας, άλλοτε με μικρές ποσότητες και άλλοτε με μεγαλύτερες, χονδρεμπόρους που δραστηριοποιούνται εκτός της γεωγραφικής τους περιοχής, υπό συγκεκριμένους όρους που αφορούν κυρίως στο κόστος μεταφοράς και τον τρόπο παράδοσης των προϊόντων.
121. Ενδεικτικά, η ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ έχει εξυπηρετήσει κατά καιρούς την [...] με έδρα στην Ν. Ερυθραία και την [...] με έδρα στο Σχηματάρι, ενώ η ίδια δραστηριοποιείται στην περιοχή Αχαρνών, η ΑΛΕΞΙΟΥ δεν διενεργεί κατά κανόνα παθητικές πωλήσεις, γιατί επιδιώκει να εξυπηρετήσει πρωτίστως τους πελάτες και δεδομένου ότι είναι ασύμφορη μία τέτοια εμπορική πρακτική, ωστόσο έχει καλύψει περιστασιακά παραγγελίες της [...], με παράδοση στην έδρα της τελευταίας. Περαιτέρω, οι εταιρείες ΠΑΠΟΥΛΗΣ, ΚΑΠΝΟΠΟΛΙΣ, ΡΗΓΑΣ, ΣΙΑΦΑΚΑΣ, ΚΑΠΝΟΣ και ΚΑΡΥΔΗΣ διενεργούν παθητικές πωλήσεις, εφόσον αυτές δεν είναι ασύμφορες και επομένως υπό συγκεκριμένους όρους που αφορούν κυρίως στο κόστος μεταφοράς και τον τρόπο παράδοσης των προϊόντων. Η ΚΑΠΝΟΣ και η ΚΑΡΥΔΗΣ έχουν προσκομίσει και κατάλογο πελατών που εξυπηρετούν εκτός γεωγραφικής περιοχής, ενώ η ΣΙΑΦΑΚΑΣ έχει και ιστοσελίδα για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της εκτός της περιοχής ευθύνης της.
122. Συμπερασματικά, από την έρευνα σχετικά με τη πολιτική διάθεσης των προϊόντων των καταγγελλομένων σε πελάτες εκτός της γεωγραφικής τους περιοχής, διαφαίνεται ότι οι ασφαλιστικές δικλείδες που ετέθησαν και με την κατά τα άνω απόφαση των δεσμεύσεων από την ΕΑ, τηρήθηκαν και στην πράξη, διασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο την ομαλότητα στη συγκεκριμένη αγορά.
123. Αναφορικά με τους όρους συνεργασίας διευκρινίζεται επιπλέον ότι σύμφωνα με την διαμορφωθείσα εθνική και ενωσιακή νομολογία, στο πλαίσιο της επιχειρηματικής

ελευθερίας των επιχειρήσεων να επιλέγουν τον τρόπο, με τον οποίο θα διανείμουν τα προϊόντα τους, μπορούν να επιλέγουν τους εμπορικούς εταίρους και να διαθέτουν ελεύθερα τα περιουσιακά τους στοιχεία⁵⁸. Ο κανόνας αυτός ισχύει ακόμα και για τις επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπόμενη θέση. Μια επιχείρηση που κατέχει δεσπόμενη θέση στην αγορά – δεν έχει εφαρμογή στην εξεταζόμενη περίπτωση - δεν εκμεταλλεύεται καταχρηστικώς τη θέση της αν η συμπεριφορά της έχει μοναδικό στόχο την προάσπιση των επιχειρηματικής φύσεως συμφερόντων της. Οι καταγγελλόμενες στο πλαίσιο αυτό και λόγω της αλλαγής της δομής της αγοράς με τη δημιουργία κοινού δικτύου διανομής από τις καπνοβιομηχανίες για την προστασία των εμπορικών συμφερόντων τους, υιοθέτησαν αυστηρούς όρους συναλλαγής για λόγους ασφαλείας και φερεγγυότητας.

124. Επί των επιμέρους ισχυρισμών της καταγγέλλουσας σχετικά με τα «σοβαρά προβλήματα στην τροφοδοσία και λειτουργία της αγοράς προς βλάβη των λιανοπωλητών, αλλά και του τελικού καταναλωτή...» που προκλήθηκαν συνεπεία των όρων πληρωμής, παράδοσης των προϊόντων και ελάχιστης παραγγελίας που επέβαλαν οι διανομείς «με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται ελλείψεις στα περίπτερα και τα υπόλοιπα σημεία λιανικής πώλησης και να υπολειτουργούν παραμένοντας χωρίς εμπόρευμα...» αυτοί προβάλλονται πρωτίστως αορίστως και σε κάθε περίπτωση αβάσιμα.
125. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω διαπιστώσεων, δεν συντρέχουν εν προκειμένω οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 περί περιοριστικής του ανταγωνισμού συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής των καταγγελλόμενων εταιρειών.

VII ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Α.

126. Η καταγγέλλουσα, μολονότι υπέβαλε «καταγγελία» κατά τον τίτλο του υποβληθέντος εγγράφου της, αιτήθηκε αποκλειστικά τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατ' άρθρο 25 παρ. 5 του ν. 3959/2011, επικαλούμενη άμεσο κίνδυνο παύσης της λειτουργίας της και διαρθρωτική αλλαγή της δομής της σχετικής αγοράς.

⁵⁸ Βλ. σχετικά και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9.2.2009, Ε (2009) 864 τελικό, Κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες της Επιτροπής κατά τον έλεγχο της εφαρμογής του άρθρου 82 της Συνθήκης ΕΚ σε καταχρηστικές συμπεριφορές αποκλεισμού που υιοθετούν δεσπόμενες επιχειρήσεις, όπου στην παρ. 75 αναφέρονται τα εξής: «...**κάθε επιχείρηση, δεσπόμενη ή όχι, θα πρέπει να επιλέγει τους εμπορικούς εταίρους της και να διαθέτει ελεύθερα τα περιουσιακά στοιχεία της.** Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι κάθε παρέμβαση βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού χρειάζεται προσοχή, ιδίως όταν η εφαρμογή του άρθρου 82 θα συνεπαγόταν **την επιβολή υποχρέωσης προμήθειας στη δεσπόμενη επιχείρηση...**» (η έμφαση προστέθηκε).

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

127. Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, «5. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αποκλειστικώς αρμόδια να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, όταν πιθανολογείται παράβαση των άρθρων 1, 2 και 11 ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συντρέχει επείγουσα περίπτωση για την αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης στο δημόσιο συμφέρον».
128. Ως προς τη συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων λήψης ασφαλιστικών μέτρων από την ΕΑ στην προκειμένη υπόθεση σημειώνονται τα ακόλουθα.
129. Αφενός δικαίωμα προσφυγής στην ΕΑ για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων δεν παρέχεται σε ιδιώτες παρά μόνο στον εποπτεύοντα Υπουργό και στην ίδια την ΕΑ αυτεπαγγέλτως, αφετέρου από το σύνολο των ανωτέρω εκτιθεμένων καθίσταται σαφές ότι στην εξεταζόμενη υπόθεση δεν πιθανολογήθηκε – κατά τον χρόνο υποβολής της καταγγελίας – και δεν διαπιστώνεται με την παρούσα παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 και, ως εκ τούτου, δεν υφίστατο δικαιολογητική βάση ή δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την αυτεπάγγελτη εκκίνηση διαδικασίας λήψης ασφαλιστικών μέτρων από την ΕΑ.
130. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, εφόσον κατά το χρόνο υποβολής της εξεταζόμενης καταγγελίας, δεν πιθανολογήθηκε παραβατική συμπεριφορά εκ μέρους των καταγγελλόμενων εταιρειών, όπως και δεν διαπιστώνεται οριστικά με την παρούσα, δεν αναλύεται εν προκειμένω η συνδρομή της προϋπόθεσης του επείγοντος προς αποτροπή άμεσου και επικείμενου κινδύνου πρόκλησης βλάβης στο δημόσιο συμφέρον και συγκεκριμένα στον ανταγωνισμό.
131. Συνεπώς το αίτημα της καταγγέλλουσας περί λήψης ασφαλιστικών μέτρων προβλήθηκε απαράδεκτα.
132. Η ΕΑ εντέλει αξιολογεί τους ισχυρισμούς που περιλαμβάνονται στο αίτημα της ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ ως καταγγελία με αντικείμενο τη διάπραξη ή μη παραβάσεων του άρθρου 1 ν. 3959/2011 και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ στην αγορά διανομής βιομηχανοποιημένων προϊόντων καπνού και αποφαίνεται εν προκειμένω οριστικά.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια αποφάσισε την απόρριψη της υπ' αριθ. πρωτ. 8266/23.10.2013 καταγγελίας της εταιρείας με την επωνυμία «B. ΖΗΣΙΜΑΤΟΥ – Θ. ΜΑΡΙΝΗΣ Ο.Ε.» ως αβάσιμης στο σύνολό της.

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

Η απόφαση εκδόθηκε την **31^η Αυγούστου 2020**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν. 3959/2011 (ΦΕΚ Α΄/93/20.4.2011).

Ο Πρόεδρος

Ιωάννης Λιανός

Η Συντάκτης της Απόφασης

Μαρία Ιωάννα Ράντου

Η Γραμματέας

Ηλιάνα Κούτρα